

ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Իրավագիտության ամբիոն

**ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ**

**ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար**

ԵՐԵՎԱՆ –2019-20

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ I.

ԿՐԵԴԻՏԱՑԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՍԲ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ.....	3
1. Ընդհանուր դրույթներ.....	4
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը	4
2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները	4
2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները	6
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը	8
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները.....	8
4. Կրեդիտների հատկացումը.....	9
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները	9
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը.....	10
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները	10
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը	11
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը	14
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը	15
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	16
6.6. Ուսման առաջադիմությունը	18
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը	19
8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը	21
9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը	23
10. Դասընթացների տեղեկագիրքը	23
11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը.....	24
12. Կրեդիտների փոխանցումը	27
13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը.....	28
14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները	28
15. Եզրափակիչ դրույթներ.....	29

ԲԱԺԻՆ II.

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	30
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ.....	30
1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը.....	31
2. Ծրագրի բովանդակությունը	32
2.1. Ուսումնական կառուցամաս	32
2.2. Հետազոտական կառուցամաս	35
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ	36
1. Տեղեկագրքի նպատակը.....	37
1. Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ.....	38
2. Լրացական դասընթացներ	41
3. Տիրույթային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ.....	43
4. Կամրնորական դասընթացներ	59
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	67

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՄԲ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. 1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ (այսուհետ՝ Կենտրոն) մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:

1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:

1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են Կենտրոնի մագիստրոսի կրթական ծրագրում:

1. *Կարողությունը* գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:

2. *Կրթական արդյունքն* այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

3. *Կրթական (ուսումնական) մոդուլը* ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:

4. *ECTS կրեդիտը* դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

5. *ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
- կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
- ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատաձավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),

- կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

6. *Կրեդիտային համակարգը* ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

7. *Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը* միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

8. *ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, ավարտական աշխատանքներին և այլն,
- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների էլքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները երկուսն են՝

ա) *կրեդիտների փոխանցում.*

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի ուսումնառության անհատական ծրագրի օգնությամբ:

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,

- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատաձևվալը

1. Կենտրոնում մագիստրոսի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լսարանային լրիվ բեռնվածությունը 14-18 ժամ է²:
5. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:
6. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
7. Մագիստրոսի՝ 2 տարի ուսման տևողության դեպքում կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատաձևվալը 120 կրեդիտ է, և առնվազն 90 կրեդիտ՝ 1,5 տարի ուսման տևողության դեպքում:

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

² Առանց լրացական դասընթացների

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝
 - ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,
 - բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնց յուրացման կիսամյակը ամրագրված է մագիստրոսի կրթական ծրագրում, ուսանողը դրանք ընտրում է առաջարկվող ցանկից:

4. Կրեդիտների հատկացումը

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը էլնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է, կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որ դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները

1. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար Կենտրոնի ուսանողը ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական

բեռնվածություն՝ 2 տարի ուսման տևողությամբ և (կամ) առնվազն 90 կրեդիտ՝ 1,5 տարի ուսման տևողությամբ:

2. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն առնվազն 6 կրեդիտ՝ *ընդհանուր դասընթացների կրթամասից*, և 50 կրեդիտ՝ *հետազոտական կառուցամասից (ներառյալ՝ մագիստրոսական թեզը)*:
3. Մնացած կրեդիտների (մինչև 64) բովանդակային կազմը սահմանվում է մասնագիտական պարտադիր կրթամասով և կամընտրական դասընթացներով՝ ելնելով սվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի էլքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր ծրագրի համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 18 կրեդիտ հատկացվում է կամընտրական դասընթացների ձևով որոշակի ուղղությամբ անհատական ուսուցում իրականացնելու համար):

6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1. Կենտրոնում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն

աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝

գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

- ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում՝ հաշվի առնելով դասահաճախումները:
- բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ, թեստեր, նախագծեր, անհատական աշխատանքներ և այլն),
- գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում,
- դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

- ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,*
- բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:*

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ներառված բոլոր դասընթացները եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ են:

1. Դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն, որոնցից առնվազն մեկն անց է կացվում ուսանողի գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման (թեստերի, անհատական աշխատանքների, նախագծերի և այլն) գնահատման հիման վրա: Եզրափակիչ քննության ձևը դասընթացը կազմակերպող դասախոսի առաջարկությամբ հաստատում է ամբիոնի վարիչը:
2. Դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը (Գ_{արդ.}) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
 - ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության ակտիվության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության Գ_{մաս.} միավորը որոշվում **աղյուսակ 1-ում** բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան (ուսումնառության անհատական ժամանակացույցով սովորող ուսանողի՝ դասընթացի մասնակցության համար տրվող միավորների քանակը հաշվարկվում է նրա ինքնուրույն աշխատանքի կատարողականի հիման վրա).

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը (%)	Հատկացվող միավորը
91-100	2
81-90	1,5
71-80	1
61-70	0,5
< 60	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի

15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$[1 - 15/32] \times 100\% = (1 - 0.47) \times 100\% = 53\%$$

Համաձայն աղյուսակի՝ $Q_{\text{մաս.}} = 0$ միավոր:

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 12 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$[1 - 12/(64-4)] \times 100\% = (1 - 0.2) \times 100\% = 80\%$$

Համաձայն աղյուսակի՝ $Q_{\text{մաս.}} = 1$ միավոր:

- բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների (գրավոր աշխատանք և բանավոր ներկայացում), կամ 1 ընթացիկ (միջանկյալ) և թեստ³, նախագիծ, անհատական աշխատանք) արդյունքներից ($\Sigma P_{\text{ընթ.}}$), որոնց հատկացվող միավորների առավելագույն քանակը սահմանվում է 8,
- գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($P_{\text{էզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

³ Թեստային առաջադրանքի գնահատման քայլը առնվազն 0,1 միավոր

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$G_{արդ.} = G_{մաս.} + \Sigma P_{ընթ.} + P_{եզր.} :$$

Ըստ այդմ, մագիստրոսի կրթական ծրագրում ընդգրկված դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով) ⁴.

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	G _{մաս.}	P _{ընթ.1}	P _{ընթ.2}	P _{եզր.}	G _{արդ.}
Միավորը	2	8		10	20

- Ընթացիկ գնահատման ձևերի միջև միավորների բաշխման քանակական հարաբերակցությունը որոշում է դասընթացը վարող դասախոսը, ինչը պարտադիր կերպով արձանագրվում է մագիստրոսական ծրագրի ուսանողի ուսումնառության ուղեցույցում զետեղված դասընթացի նկարագրության մեջ (դասընթացի ընթացիկ գնահատման կառուցվածքի փոփոխություն ուղեցույցի հրապարակումից հետո չի թույլատրվում):
- Գնահատման վերը նկարագրված եղանակը կիրառվում է միայն ուսումնական կառուցմամսի բաղկացուցիչ դասընթացների, (բացի լրացական դասընթացներից) գնահատման համար: Հետագոտական կառուցմամսի մոդուլները, այդ թվում նաև պրակտիկաները, գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Մագիստրոսական ատենախոսությունը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ սույն կարգում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

⁴ Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0.5 է

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):
2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ամբիոնները, և հաստատում է ուսումնական մասի պետը: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնական մաս:
3. Ընթացիկ քննությունները կամ դրանց հավասարեցված առաջադրանքներն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում:
4. Լրացական դասընթացներից ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում յուրաքանչյուր 8 շաբաթը մեկ: (Ընթացիկ ստուգումն անց է կացնում տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսը՝ առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին (ուսանողը չի ազատվում դասերից):
5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում:
6. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է ամբիոն:
7. Քննության գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև՝ ուսումնական մասի պետին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. Կենտրոնում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 3.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»

13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»
0	Չներկայացած
-	«Ստուգված»/ «Չստուգված»

Դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը օրինակ՝ 18 (գերազ.):

- Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «Չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին վարկանիշային միավորներ⁵ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ) վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

- Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար Կենտրոնի ուսումնական մասը, ամբիոնի հետ համատեղ յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁶, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:
- Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա

⁵ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը

⁶ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակը կցված է սույն կարգին (հավելված 3):

ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները⁷

- *գումարային կրեդիտների քանակը,*
- *գնահատված կրեդիտների քանակը,*
- *վարկանիշային միավորները,*
- *միջին որակական գնահատականը:*

4. *Գումարային կրեդիտը* (Կ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

5. *Գնահատված կրեդիտը* (ԳԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

ԳԿ=Σ Կրեդիտ

6. *Վարկանիշային միավորը* (ՎՄ) հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \Sigma (\text{Կրեդիտ} \times \text{Գ}_{\text{արդ.}}),$$

որտեղ $\text{Գ}_{\text{արդ.}}$ -ը տվյալ ուսումնական մոդուլից կամ առանձին դասընթացից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

⁷ Տե՛ս հավելված 3 ակադեմիական տեղեկագիրը:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5,4, և 6 կրեդիտանոց դասընթացից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12,16, և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

$$\text{ՎՄ} = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238 \text{՝ } 300 \text{ հնարավորից (} 5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20 \text{)}$$

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ)։

$$\text{ՄՈԳ} = \text{ՎՄ} / \text{ԳԿ}$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

$$\text{ՄՈԳ} = 238 / 15 = 15,87$$

20 հնարավորից:

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունաբար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա :

2. Ուսանողը համարվում է *առաջադիմող*, եթե՝

- ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն(10% թույլատրելի շեղումով),
- բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների⁸ կրեդիտները:

3. Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և ռեկտորատի կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):

4. *Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող* ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:

5. Մագիստրոսի ծրագրում ուսանողին կարող է տրվել նաև լրացուցիչ ժամանակ՝ դասընթացը կրկնելու համար:

6. *Փորձաշրջանի կարգավիճակում* գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:

7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ մինևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներին՝ վարկանիշային միավորներով:

7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը

1. Դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանը որոշելիս հաշվի չեն առնվում հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը, եթե այն հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը կամ դիմումը ներկայացվում է հաճախումները վերսկսելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում ուսումնական մասում

⁸ Տե՛ս դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ:

գրանցված սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:

3. Ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների կամ ստուգումների արդյունքների վերահանձնում, այդ թվում նաև ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, չի թույլատրվում:
4. Հարգելի պատճառով ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայացած ուսանողը կարող է այն հանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ քննությունը/ստուգումն ընկած ժամանակահատվածում (համապատասխանաբար, 2-րդ ընթացիկ քննությունը՝ մինչև եզրափակիչ քննությունը, իսկ 2-րդ ընթացիկ ստուգումը՝ մինչև քննաշրջանի սկիզբը)՝ նախապես այն համաձայնեցնելով ուսումնական մասի և դասընթացը վարող դասախոսի հետ:
5. Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում կարող է վերահանձնել այն:
6. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի* գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝

$$G_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7,$$

որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա

$$G_{արդ.} = 7 + (5 - 2) = 10:$$

7. Եթե մագիստրոսական ծրագրում դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը գտնվում է $5 \div 7$ միավորի տիրույթում, ապա

թույլատրվում է դասընթացի վերահանձնում նախորդ կետում բերված պահանջներին համապատասխան, ընդ որում՝ նույն կիսամյակի ընթացքում ուսանողն ունի յուրաքանչյուր այդպիսի դասընթաց վերահանձնելու ընդամենը մեկ հնարավորություն: 4 միավոր և ցածր արդյունք ցուցաբերած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողը պարտավոր է կրկնել դասընթացը:

8. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակում մինչև 12 կրեդիտ ծավալով դասընթացներ չհանձնած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողին հնարավորություն է տրվում անհատական ծրագրով կրկնել դասընթացները հաջորդ աշնանային կիսամյակում՝ շարունակելով ուսումը:
9. Ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանից հետո սովորողին թույլատրվում է հանձնել մինչև 12 կրեդիտ առարկայական պարտքերը, եթե դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը $5 \div 7$ տիրույթում է, իսկ 4-ից ցածր արդյունարար միավորի դեպքում սովորողը հեռացվում է մագիստրատուրայից:
10. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:
11. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցմասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Ուսումնառության առաջին կիսամյակի սկզբում մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը ծրագրի ղեկավարից ստանում է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ձևաթերթը, որտեղ նախապես լրացված են ուսումնական և հետազոտական կառուցմասերի բաղկացուցիչ դասընթացները և գիտակրթական մոդուլները՝ բացառությամբ կամընտրական դասընթացների:
2. Անհատական ծրագրում տրվում է դասընթացների ընտրացանկն ըստ ուսման տարիների և կիսամյակների՝ դրանց հատկացված կրեդիտների հետ միասին: Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրի ձևաթերթը բերված է հավելված 1-ում:
3. Ուսման առաջին շաբաթում ուսանողն իր ուսումնական խորհրդատուի հետ միասին լրացնում է կամընտրական

դասընթացները ուսումնառության իր անհատական ծրագրում, որն այնուհետև հաստատվում է ծրագրի ղեկավարի կողմից և ներկայացվում ամբիոն:

4. Անհատական ծրագրում ներառված տվյալ կիսամյակի կամընտրական դասընթացներին ուսանողների գրանցումն իրականացվում է համապատասխան ամբիոնում:
5. Հետագա կիսամյակների ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում, ուսանողը կարող է փոփոխություններ կատարել ուսումնառության իր անհատական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկում՝ նախապես ստանալով ուսումնական խորհրդատուի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը: Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունների ձևաթերթը բերված է *հավելված 2-ում*:
6. Դասընթացի փոփոխությունը կարող է կատարվել նաև մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ, եթե տվյալ դասընթացում բավարար թվով մասնակիցներ չեն ընդգրկվել:
7. Անհատական ծրագրի փոփոխությունը ենթադրում է դասընթացի բացթողում, նոր դասընթացի ընտրություն (ավելացում) ընտրացանկում, որի իրականացման ընթացակարգը հետևյալն է.
 - ուսանողը կարող է բաց թողնել իր ընտրած դասընթացը ուսումնական խորհրդատուի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը,
 - տվյալ կիսամյակի 3-րդից մինչև 4-րդ շաբաթվա վերջը բացթողումը ձևակերպելու համար ուսանողը պետք է ստանա նաև դասընթացը վարող դասախոսի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը,
 - ուսանողն իր ընտրացանկում նոր դասընթաց կարող է ավելացնել ուսումնական խորհրդատուի և դասընթացը վարող դասախոսի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը:
8. Նախորդող կրթական աստիճանի մասնագիտության փոփոխությամբ մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների համար ուսումնառության 1-ին շաբաթվա ընթացքում կարող են նշանակվել լրացական դասընթացներ: Լրացական դասընթացներ նշանակելու հարցը համապատասխան հարցազրույցից հետո առաջադրվում է մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի կողմից և համաձայնեցվում մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանման հետ:
9. Ուսանողը պատասխանատու է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ճշտության և ամբողջականության ապահովման համար:

10. Կենտրոնը իրեն իրավունք է վերապահում հանել ցանկացած դասընթացի առաջադրումը տվյալ կիսամյակում, եթե դրանում ընդգրկված չեն բավարար թվով ուսանողներ:

9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարը կազմում և ուսանողներին է տրամադրում տվյալ կիսամյակի հետազոտական աշխատանքների պլանը (ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսվող գիտակրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը):
2. Ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսված գիտակրթական մոդուլների կատարողականի ստուգման համար կիրառվում է ատեստավորում: Գիտական ղեկավարի սեմինարի, ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի և պրակտիկաների ատեստավորումը կատարում է մագիստրանտի գիտական ղեկավարը և/կամ ամբիոնի վարիչը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկն անձամբ հանձնում է ամբիոն:
3. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած ուսանողին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումը 2-րդ կիսամյակում՝ այդ ընթացքում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսված անավարտ աշխատանքը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ հետազոտական մոդուլով չատեստավորված ուսանողն ազատվում է Կենտրոնից:

10. Դասընթացների տեղեկագիրքը

1. Կենտրոնը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է Կենտրոնի դասընթացների տեղեկագիրք (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված է էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:
2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է Կենտրոնում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.
ա) ընդհանուր տեղեկություն Կենտրոնի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները

(հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

- ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ՝ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,

գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

- նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի գեղչման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական/լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը

1. Ուսանողի կողմից մագիստրոսի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է մագիստրոսական ատենախոսության կատարումով և պաշտպանությամբ:

2. Մագիստրոսական ատենախոսության գիտական ղեկավարի նշանակումը և թեմայի հաստատումը իրականացվում է 1-ին կիսամյակում: Համապատասխան ընթացակարգը ներառում է.
- ծրագրի ղեկավարի հետ խորհրդատվությունների անցկացում, որոնց ընթացքում ճշգրտվում են մագիստրանտի հետազոտական հետաքրքրությունները, կազմակերպվում է հանդիպում տվյալ մագիստրոսական ծրագրի ատենախոսությունների ղեկավարների հետ,
 - գիտական ղեկավարի հետ թեմայի ընտրության վերաբերյալ խորհրդատվությունների անցկացում,
 - մագիստրոսական ատենախոսության համաձայնեցված թեմաների և գիտական ղեկավարների թեկնածությունների ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի (միջամբիոնային հանձնախմբի) հաստատմանը, գիտական ղեկավարի նշանակումը:
3. Մագիստրանտի կողմից գիտական ղեկավարի հետ համաձայնեցված մագիստրոսական թեզի թեմայի առաջարկի պատրաստում և ներկայացում ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) քննարկման և հաստատման համար, որն իրականացվում է 2-րդ կիսամյակում: Ատենախոսական առաջարկը պետք է պարունակի թեմայի բնագավառում առկա իրադրության նկարագրությունը, աշխատանքի նպատակը, ածանցյալ խնդիրների առաջադրումն ու սահմանումը, դրանց հավանական լուծումները, հետազոտական մեթոդները և գրականության ցանկը: Ատենախոսական աշխատանքի կատարումը շարունակվում է ուսուցման 3-րդ և 4-րդ կիսամյակներում:
4. Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.
- ա) մագիստրոսական թեզի ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման քննարկմանը պաշտպանությունից առնվազն 4 շաբաթ առաջ: Մագիստրոսական թեզի հետ ներկայացվում է գիտական ղեկավարի կարծիքը, որը պետք է ներառի կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,
- բ) մագիստրոսական թեզի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի,

մագիստրանտի գիտական ղեկավարի և մագիստրանտի պարտադիր մասնակցությամբ մեկ շաբաթյա ժամկետում /առաջին շաբաթ/: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում մագիստրոսի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Լրացուցիչ քննարկման արդյունքում դրական եզրակացության դեպքում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից մագիստրոսական թեզը երաշխավորվում է պաշտպանության,

զ) մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի արտաքին գրախոսության կազմակերպում, որի արդյունքում ոչ ուշ, քան պաշտպանությունից 3 օր առաջ մասնագիտացնող ամբիոնին (միջամբիոնային հանձնախմբին) է ներկայացվում ատենախոսության վերաբերյալ գրախոսականը,

դ) մագիստրոսական թեզի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և մագիստրոսի աստիճանի շնորհում:

5. Մագիստրոսական թեզի պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության կողմից սահմանված ամփոփիչ ատեստավորման կարգի:
6. Մագիստրոսական թեզի գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:
7. Մագիստրոսական թեզի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար 2021 թվականից սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 4.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Թեմայի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը	2

2	Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	6
3	Ձևակերպման որակը(շարադրանքը և ձևավորումը)	4
4	Թեզի հրապարակային պաշտպանությունը	8
	Ընդամենը	20

8. Ամփոփիչ առեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից մագիստրոսական թեզի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 4*):

12. Կրեդիտների փոխանցումը

1. Այլ բուհերից ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոն մագիստրոսի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:
2. Այլ կրթական ծրագրից ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոն կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:
3. Այլ բուհում ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի և ընդունող բուհի միջև:
4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնը նշանակում է ECTS-ի բուհական համակարգող, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները

կանոնակարգվում են առանձին կարգով /անհրաժեշտության դեպքում/:

13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

5. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ամբիոնները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:
6. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է Կենտրոնը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ամբիոնների դասախոսական ներուժի համադրումից:
7. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:
8. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար (ամիսը 2 անգամ) կազմակերպում խմբային և/կամ անհատական խորհրդատվություններ, ողջ աշխատանքային օրվա ընթացքում օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝
 - ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
 - կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
 - կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:
2. Ուսանողն իրավունք ունի՝
 - – ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Կենտրոնի կողմից առաջադրվող

կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,

- – միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- – փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
- շարունակելու ուսումնառությունը ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնում՝ համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- մագիստրոսի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

15. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2019 թվականից՝ ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի մագիստրոսի կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

II ԲԱԺԻՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Իրավագիտության ամբիոնը մագիստրոսի կրթական մակարդակում կազմակերպում է առկա ուսուցում՝ «Իրավագիտություն» ծրագրով.

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը

Մագիստրոսի պատրաստման ծրագիրը բաղկացած է 2 հիմնական կառուցամասից՝ ուսումնական և հետազոտական, որոնցից յուրաքանչյուրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացվում են նախանշված ուսումնական կիսամյակներում՝ ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի կրեդիտներով արտահայտված ծավալների հետևյալ համամասնությամբ.

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	2
Ընդհանուր կրթամաս	3	1
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	34	11
Կամրնտրական դասընթացներ	12	6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական սեմինար	10	3
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	3
Գիտահետազոտական պրակտիկա	4	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	15	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	96	28

Կիսամյակ	I	II	III	Ընդամենը
Ուսումնական կառուցամաս, կրեդիտ	19	21	9	49
Հետազոտական կառուցամաս, կրեդիտ	8	12	27	47
Ընդամենը, կրեդիտ	27	33	36	96

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցմանը և պրակտիկաներին, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանին: Ծրագրի առաջին երեք կիսամյակների սկզբում մեկ շաբաթ հատկացվում է մագիստրանտի անհատական ուսումնական ծրագրի ձևավորմանը:

Ուսանողի շաբաթական լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը կազմում է 1,5 կրեդիտ (24 կրեդիտ / 16 շաբաթ = 1,5) կամ 45 ժամ, իսկ ուսումնական կրեդիտի ժամային համարժեքը՝ 1 կրեդիտ = 30 ժամ: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է առնվազն 96 կրեդիտի:

2. Ծրագրի բովանդակությունը

2.1. Ուսումնական կառուցամաս

Ծրագրի ուսումնական կառուցամասը բաղկացած է հետևյալ բաղադրիչներից՝ **լրացական դասընթացներ, ընդհանուր կրթամաս, մասնագիտական պարտադիր կրթամաս և կամընտրական դասընթացներ**: Առաջին երկուսը ծառայում են մագիստրոսի կրթական աստիճանի ընդհանուր հենքի ապահովմանը կամ համալրմանը, երրորդ կրթամասը կազմում է մագիստրոսի ծրագրի բովանդակային էությունը, որն ապահովում է մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների անհրաժեշտ հենքը, իսկ չորրորդը՝ ծրագրի անհատականացված ուսուցման մասն է:

Լրացական դասընթացներ

Լրացական դասընթացների բաղադրիչն ուղղված է նախորդ կրթական աստիճանի պահանջներն անհրաժեշտության դեպքում լրացնելուն (մասնագիտության փոփոխության դեպքում կամ օտար լեզուների իմացության ոլորտում): Նկատի ունենալով մագիստրոսների՝ մասնագիտական և հետազոտական աշխատուժի միջազգային շուկայում ազատ տեղաշարժն ու պահանջվածությունն ապահովելու անհրաժեշտությունը, որպես պարտադիր լրացական դասընթաց՝ ծրագրում ընդգրկված է անգլերենը: Մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, գիտական ղեկավարի երաշխավորությամբ ուսանողի անհատական ուսումնական պլանում որպես լրացական դասընթաց կարող է ներառվել նաև օտար այլ լեզու: Բաղադրիչը յուրաքանչյուր մագիստրոսական ծրագրում նախատեսում է մինչև 3 լրացական դասընթացի առկայություն: Լրացական դասընթացները կրեդիտատար չեն:

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ) ⁹	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն	0	32/0/0	I	Մտուգարք
18/M02	Մասնագիտական օտար լեզու /գերմաներեն	0	32/0/0	I	Մտուգարք
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն	0	32/0/0	II	Մտուգարք
18/M02	Մասնագիտական օտար լեզու /գերմաներեն	0	32/0/0	II	Մտուգարք
06/M37	Պետության և իրավունքի տեսություն	0	32/0/0	I	Մտուգարք

Ընդհանուր դասընթացների կրթամաս

Ընդհանուր կրթամասի աշխատաձևավարը 9 կրեդիտ է: Ընդհանուր դասընթացների առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է ուսանողների մտքփոխանցելի գիտելիքների և կարողությունների, մասնավորապես, տեղեկատվական տեխնոլոգիական ունակությունների և մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալումը ապահովելուն: Այն ներառում է երեք պարտա-

⁹ Սյուսիետ՝ դ - դասախոսություն, գ - գործնական կամ սեմինար պարապմունք, լ - լաբորատոր աշխատանք:

դիր դասընթաց՝ «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում», «Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտի հիմունքներ» և «Իրավունքի փիլիսոփայություն»: Առանձին դեպքերում, մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, *մասնագիտական պարտադիր կրթամասին* հատկացված ժամաքանակի հաշվին հնարավոր է նաև ընդհանուր այլ դասընթացների ընդգրկումը:

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/վ)	Կիսամ-յակ	Գնահատում
05/M02	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում	3	32/0/0	II	Քննություն

Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս

Մասնագիտական պարտադիր կրթամասն ընդգրկում է 8-ից մինչև 16՝ երեքից հինգ կրեդիտատարությամբ մոդուլ-դասընթացներ: Կրթամասի ընդհանուր աշխատաժամվալը ծրագրում սահմանված է 44 կրեդիտ: Սա մագիստրոսական ծրագրի պարտադիր դասընթացների կազմն է, որն ապահովում է տվյալ մասնագիտացմամբ մագիստրոսի կրթական մակարդակում պահանջվող գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը: Դրանք մշակվում են՝ հաշվի առնելով մասնագիտական աշխատաշուկայի արդի կարիքները և պահանջումները:

1. Մագիստրոսական ծրագրի՝

«Իրավագիտություն»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/վ)	Կիսամ-յակ	Գնահատման ձևը
06/M01	Համեմատական սահմանադրական իրավունք	4	32/0/0	I	Քննություն
06/M17	Մարդու իրավունքների պաշտպանությունը Եվրոդատարանում	3	32/0/0	II	Քննություն
06/M11	Գործադիր իշխանության ինստիտուտը պետական իշխանության հանակարգում	3	32/0/0	I	Քննություն
06/M38	Սահմանադրական վերահսկողությունը ՀՀ-ում	3	32/0/0	II	Քննություն
06/M06	Վարչարարության հիմունքներ և վարչական վարույթ	3	32/0/0	III	Քննություն
06/M07	ՀՀ ընտրական իրավունք և համակարգեր	3	32/0/0	III	Քննություն

06/M08	ՀՀ և արտասահմանյան երկրների դատական համակարգեր	3	32/0/0	I	Քննություն
06/M09	Իրավունքի աղբյուրների տեսագործական հիմնախնդիրներ	3	32/0/0	I	Քննություն
06/M10	Քաղաքացիական ծառայության իրավական կարգավորումը ՀՀ-ում	3	32/0/0	II	Քննություն
06/M19	ՀՀ գործարարական իրավունք	3	320/0	II	Քննություն
06/M33	Իրավաբանական գրագրություն	3	32/0/0	I	Քննություն

Կամրնտրական դասընթացներ

Կամրնտրական դասընթացներն ընտրվում են Կենտրոնի այլ մագիստրոսական ծրագրերի դասընթացներից և նպատակ ունեն մագիստրանտի մոտ ձևավորելու մագիստրոսական թեզը հաջողությամբ կատարելու համար անհրաժեշտ գիտելիքներ և կարողություններ: Այս դասընթացների ընդհանուր աշխատաձևավար ծրագրում սահմանափակված է 18 կրեդիտով, իսկ կազմն՝ ընտրվում է ուսումնական խորհրդատուի (գիտական ղեկավարի) հետ համատեղ՝ տվյալ կամ հարակից (մասնագիտության շրջանակներում միջոցսցիպլինար կապերի ձևավորման նպատակով) մագիստրոսական ծրագր(եր)ի դասընթացների ցանկից՝ 1-ին կիսամյակի ընթացքում: Տվյալ ծրագրի կամրնտրական դասընթացներից ընտրվող դասընթացների ընդհանուր աշխատաձևավար պետք է կազմի առնվազն 6 կերդիտ, իսկ առաջարկվող դասընթացների քանակը՝ պահանջվածից առնվազն 2 անգամ ավելի:

Կամրնտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երեքը:

Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Իրավագիտություն»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
06/M12	ՀՀ բանկային իրավունք	3	32/0/0	II	Քննություն
06/M02	Պառլամենտական իրավունք	3	32/0/0	II	Քննություն
06/M14	ՀՀ հարկային իրավունք	3	32/0/0	I	Քննություն
06/M15	ՀՀ մաքսային իրավունք	3	32/0/0	I	Քննություն
15/M48	Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտի հիմունքներ	3	32/0/0	II	Քննություն

06/M23	ՀՀ ազգային անվտանգության իրավական և ռազմավարական հիմունքները	3	32/0/0	III	Քննություն
--------	--	---	--------	-----	------------

2.2. Հետազոտական կառուցամաս

Ծրագրի հետազոտական կառուցամասը ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ **գիտական սեմինար, գիտահետազոտական աշխատանք, գիտահետազոտական պրակտիկա, գիտամանկավարժական պրակտիկա** և **մագիստրոսական թեզ**:

Գիտական սեմինարը ծրագիրն իրականացնող կառույցի (գիտական կազմակերպություն, ամբիոն, կենտրոն) կողմից կազմակերպվող կանոնավոր գործող սեմինարների շարք է, որի կայացման ժամանակացույցը սահմանվում է մագիստրոսական ծրագրի տվյալ կիսամյակի դասացուցակով: Գիտական սեմինարի ընթացքում մագիստրանտներին ցուցաբերվում է գիտական հետազոտություն կատարելու մեթոդաբանական և մեթոդական աջակցություն, ձևավորվում են գիտական սեմինարներին հաղորդումներ և զեկուցումներ ներկայացնելու, գիտական բանավեճ վարելու, գրախոսություններով հանդես գալու հմտություններ:

Գիտահետազոտական աշխատանքի բովանդակությունը պայմանավորվում է ուսանողի մագիստրոսական թեզի թեմայի խնդիրներով և կազմվում է գիտական ղեկավարի հետ համատեղ: Այն կազմակերպվում է ուսումնառության բոլոր կիսամյակներում:

Գիտահետազոտական պրակտիկան կազմակերպվում է 3-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Կարող է իրականացվել ամբիոնի կամ լաբորատորիայի գիտական թեմաների շրջանակներում:

Մագիստրոսական թեզի կատարումը և նրա պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի եզրափակիչ փուլն է, որն իրականացվում է 3-րդ կիսամյակում: Մագիստրոսական թեզի կատարման և պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 15 կրեդիտ աշխատաձավալ:

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Ղասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է «Իրավագիտության» ամբիոնում իրականացվող մագիստրոսի կրթական ծրագրի նույնանուն մասնագիտության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես ուսումնական ծրագրի, այնպես էլ դրա բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է՝

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված էլքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջներն ու ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ

05/M02. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Moodle հեռաուսուցման հարթակում ուսուցանելու ընթացքում ստեղծել այնպիսի պայմաններ, որպեսզի ուսանողները ինքնուրույն ձևով բերեն լրացուցիչ մասնագիտական գիտելիքներ, ձեռք բերած գիտելիքը կարող լինեն գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնել, բարդությունները հնարավորինս հաղթահարել: Ծրագրի խնդիրներն են՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին գիտելիքներ հաղորդել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման մասին, որի հետևանքով ուսանողը կկարողանա ավելի խորը հետազոտությունները կատարել իր ոլորտում:

Դասընթացն ընդգրկում է ինֆորմացիայի տեսակների նկարագրությունները՝ թվային, տեքստային, ձայնային, պատկերներ և տեսաշարեր և այլն: Թվային ինֆորմացիայի ներկայացում տարբեր թվային համակարգերում, մշակում, արտապատկերում ինֆորմացիայի այլ տեսակների միջոցով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

- ԱՀ արտաքին և ներքին կառուցվածքը, ներքին սարքավորումների նպատակը:
- Հիշողության տեսակներ և կազմակերպման ձևեր:
- Windows 7, 8, 10 ՕՏ հիմնական տարրերը
- Ֆայլային համակարգ
- Աշխատանք պատուհանի հետ
- Աշխատանք ֆայլերի հետ
- Անվտանգություն
- Ինտերնետ ցանցի ծառայություններից օգտվելու մեթոդներ:
- Մասնագիտական կայքեր: Անվտանգություն:
- Ամպային տեխնոլոգիաներ:

1. Կկարողանա կատարել MS Word 2010, MS Excel 2010, MS Power Point 2010 միջավայրերում

- Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում:
- Բանաձևերի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում
- Օբյեկտների և գրաֆիկների կառուցում, մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում:
- Աղյուսակների կառուցում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում

2. Կտիրապետեն

- Ուսանողը կտիրապետի վերոհիշյալ բոլոր հիմնախնդիրներին՝ վերաբերող գործիքատարրերին, ծրագրերին, մեթոդներին՝ առավելագույնս հմտորեն օգակար լինելու իր մասնագիտական ազպարեզում:
- Կտիրապետեն առկա հնարավորություններին և մեթոդներին հետևելու այս որորտի զանգացմանը և կիրառել իրենց մասնագիտական ոլորտում:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	MS Office Power Point ծրագրում դրվագների ավելացում, ձևավորում, յուրաքանչյուր դրվագի համար անիմացիաների կարգավորում, դրվագներում օբյեկտների ներմուծում, ձևավորում, դրվագում յուրաքանչյուր օբյեկտի համար անիմացիաների կարգավորում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում:	6	2	14	Մագիստրանտը կտիրապետի շնորհանդեսի կառուցման և ներկայացման հիմնական մեթոդներին
Թեմա 2	MS Office Excel Էլեկտրոնային աղյուսակում՝ բանաձևերի մուտքագրում, գրաֆիկների կառուցում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում: Հիմնական խնդիրների դիտարկում և լուծման մեթոդների պարզաբանում:	6	2	14	Մագիստրանտը կիմանա էլեկտրոնային աղյուսակների հետ աշխատանքի, հիմնական ֆունկցիաների, դրանց հիմնական սկզբունքները

<p>Թեմա 3</p>	<p>MS Office Word տեքստային խմբագրիչում՝ տեքստի մուտքագրում, խմբագրում, և ձևավորում: Աշխատանք աղյուսակների և օբյեկտների հետ (մասնավորապես ներմուծել MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսակը, այլ ծրագրերի օբյեկտների ներմուծում): Մասնագիտական թեստեր և ռեֆերատների պատրաստում: Հոդվածներում, ռեֆերատներում հղումների ստանդարտների հետ աշխատել: Աղյուսակների, բանաձևեր,բովանդակություն,գր աֆիկներ, պատկերներ, հղումներ, համարակալում, թվարկում և այլն:</p>	<p>6</p>	<p>2</p>	<p>14</p>	<p>Մագիստրան տը կտարբերի ընտրական համակարգեր ը, կիմանա ցանկացած բարդության տեքստի մուտքագրում, խմբագրում: Անկախ նրանից տեքստը ինչ տեսակի օբյեկտներ է պարունակում :</p>
<p>Թեմա 4</p>	<p>Համացանց, նամակներ, ամպային տեխնոլոգիաներ</p>	<p>6</p>	<p>2</p>	<p>14</p>	<p>Մագիստրան տը կտիրապետի համացանցում անվտանք օգտվելու մեթոդների, նամակագրու թյան կարևոր նրբություններ ի, ապամային տեխնոլոգիան երի կիրառման մեթոդների;</p>
<p>Ընդամենը՝ 90 ժամ</p>					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի
իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու,
ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների
դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների
արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին
ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
1. Առաջին միջանկյալ	0-4
2. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
3. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

Լրացական դասընթացներ

06/M37. Պետության և իրավունքի տեսություն (0 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի մագիստրանտին ներկայացնել և ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել Պետության և իրավունքի տեսությունը որպես գիտություն, որն իր հերթին նպատակ ունի հետազոտել ու ձևակերպել պետության և իրավունքի զարգացման օրինաչափությունները: Պետության և իրավունքի տեսությունն որպես դասընթացի նպատակը գիտական հետազոտության արդյունք համարվող տեսական նյութը սովորողին մատչելի ձևով շարադրելն է: Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ, ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև տեսական գիտելիքները գործնական հմտությունների հետ համադրելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

պետական և իրավական ընդհանուր օրինաչափությունները, իրավագիտության մեթոդաբանական հիմունքները,

2. կկարողանա

ձևավորել իրավական աշխարհայացք և կողմնորոշում,

3. կտիրապետի

մասնագիտական արհեստավարժությանը. գործնական ունակություններ և հմտություններ վերլուծելու պետիրավական կոնկրետ երևույթները, ճիշտ կիրառել ստացված տեսական գիտելիքները:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքի տիպը ժամերի թիվը		
		դասխ- ություն	սեմինար, գործնական	ինք- նուրո ւյն
	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ			

ԹԵՄԱ 1	<p>ԹԵՄԱ 1. ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ և ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ տեսուչության և առարկան առանձնահատկությունները, գործառույթները, կապը արակտիկայի հետ: ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ և ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ տեսուչության որպես գիտության հիմնական հատկանիշները և որպես դասընթաց նպատակները, ինդիկատորները, կառուցվածքը:</p>	2	1	
	<p>Թեմայի շրջանակառամքն առկա է Պետության և իրավունքի տեսուչության առարկան, նրա կարևորությունն ու դերը, կապը այլ գիտությունների հետ: Մեծ ուշադրություն է դարձվում կատարած գործառույթներին, ինդիկատորներին, ինչպես նաև Պետության և իրավունքի տեսուչության կառուցվածքին:</p>			
ԹԵՄԱ 2	<p>ԹԵՄԱ 2. Մինչպես սակայն հասարակության, Պետության հասկացողությունները, հատկանիշները: Պետության առաջացման ընդհանուր և առանձնահատուկ պատճառները (օրինակ ախտությունները) և ուղիները, պետության առաջացման տեսությունների բազմազանությունը, բնութագիրը:</p>	2	1	
	<p>Ներկայացվում է մինչև պետությունը գոյություն ունեցած տոհմերի, ցեղերի, գործող իրավանորմերի համակարգը, պետության առաջացման տեսությունները և վարկածները, ինչպես նաև պետության հասկացողությունն ու նրա կարևորագույն տարրերը:</p>			
ԹԵՄԱ 3	<p>ԹԵՄԱ 3. ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ գործառույթներ հասկացողությունը, բնութագրական գծերը, դասակարգումը, բովանդակությունը: Պետության գործառույթների իրականացման ձևերը և մեթոդները: Պետական իշխանության առանձնահատուկ գծերը, իրականացման եղանակները:</p>	2	1	

	Սույն թեմայի շրջանակում քննարկված առարկա է դարձվում պետության և պետական իշխանության հարաբերակցությանը, պետական իշխանության հրահանգման եղանակները և մեթոդները, ինչպես նաև պետական իշխանությանը բնորոշ առանձնահատկություններին՝ չանտեսելով պետության բուն գործառնությունները և լուծմանն ուղղված խնդիրները:			
ԹԵՄԱ 4	ԹԵՄԱ 4. Պետության ձև հասկացությունը և տարբերը: Պետության էություն, սիսի և ձևի հարաբերակցությունը: Քննարկվում է պետության կառուցվածքի ձևը, կառավարման ձևը և պետաիրավական վարչածնը, յուրաքանչյուրն իր բազմակողմ դրսևորումներով:	2	2	
ԹԵՄԱ 5	ԹԵՄԱ 5. Իրավունքի հասկացությունը հատկանիշները, նշանակությունը, հայեցակարգերը:	2	1	
	Ուսում մնաիրվում է Իրավունքի հասկացությունը և հատկանիշները, գոյություն ունեցող իրավունքի վերաբերյալ հայեցակարգերը, իրավունքի ծագման և զարգացմանը նդհանուր օրինաչաիրությունները:			
ԹԵՄԱ 6	ԹԵՄԱ 6. Իրավագիտակցություն հասկացությունը, հատկանիշները, դերը /գործառնություններ/, կառուցվածքը, տեսակները, մակարդակները: Իրավական դաստիրակություն հասկացությունը, բաղդդարտարերը Սույն թեմայի շրջանակում քննարկվում է իրավագիտակցության հասկացությունը, պարզաբանվում է անհատական և հասարակական իրավական մշակույթի հասկացությունը, կառուցվածքը: իրավագիտակցության մակարդակները, իրավական մշակույթը և իրավական դաստիրակություն հիմնահարցերը:	2	1	

ԹԵՄԱ 7	ԹԵՄԱ 7. Իրավահարաբերության կառուցվածքը (տարրերը), բնութագիրը, բովանդակությունը, ծագման նախադրյալները:	2	2	
	Թեմայի շրջանակներում վե է հանվում, թե ինչ է իրենից ներկայացնում իրավահարաբերությունը, ովքեր են դրանց մասնակիցները, սուբյեկտային կազմը, բովանդակությունը, ինչպես նաև ծագման համար հիմք հանդիսացող նախապայմանները:			
ԹԵՄԱ 8	ԹԵՄԱ 8. Իրավաչափ վարքագծի հասկացությունը, հատկանիշները, տեսակները:	2	1	
	Ուսումնասիրվում է անձի վարքագծի դրսևորումները՝ բաժանելով այն ակտիվի և պասիվի, նրա կողմից դրսևորվող վարքագիծը իրավաչափ համարելու հատկանիշները, տեսակների բաժանելու հիմնախնդիրը:			
ԹԵՄԱ 9	ԹԵՄԱ 9. Իրավախախտման հասկացությունը, հատկանիշները, տեսակները, իրավաբանական կազմը: Իրավական պառախանատվության հասկացությունը, տեսակները, հատկանիշները, նպատակները և գործառույթները, հիմքերը, սկզբունքները:	2	1	
	Թեման տրամաբանական կապի մեջ է գտնվում նախորդ թեմայի՝ իրավաչափ վարքագծի հետ, որի հակապատկերն է իրավախախտումը, քննարկվում է իրավախախտման հասկացությունը, նրա տեսակները, և կազմը:			
ԹԵՄԱ 10	ԹԵՄԱ 10. Իրավական օրինականության հասկացությունը, կառուցվածքը, սկզբունքները և պահանջները Իրավական օրինականության և իրավակարգի երաշխիքների հասկացությունը և տեսակները Ամփոմ կերպով մատուցվում է օրինականության հասկացությունը, ինչպես նաև օրինականության և իրավական օրինականության	2		

	<p>հարաբերակցությունը: Թեմայի շրջանակում բացահայտվում է նաև օրինականության հաստատման գաղափարի էությունը և վերջարդյունքը՝ իրավակարգը:</p>			
<p>ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ 32 ժամ, 0 կրեդիտ</p>				

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությունամբ, հասկացածը բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- գնահատման ձևեր՝ բանավոր ներկայացում:

18/M01. Մասնագիտական օտար լեզու (անգլերեն-1, 2) (0 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին և 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Զարգացնել ուսանողների մասնագիտական բանավոր և գրավոր խոսքը, խորացնելու և ընդլայնելու լեզվական և արտալեզվական գիտելիքները, ընդլայնելու մասնագիտական բառապաշարը, մասնագիտական թեմատիկ տեքստերը կարդալու և յուրացնելու հմտությունները: Մասնագիտական օտար լեզվի ուսուցումը ենթադրում է ուսուցման բովանդակության համապատասխան ընտրություն, որով և պայմանավորվում է բառային ու քերականական միավորների, ինչպես նաև հաղորդակցման միջոցների գործածությունը: Այն խթանում է ուսանողների՝ անգլերենով շփվելու, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքները գործնականում կիրառելու հնարավորությունը:

Կրթական արդյունքները.

1. Կիմանա

թեմատիկ բառապաշարը, հոմանիշային շարքերը, կայուն բառակապակցությունները, լեզվական տարբեր իրավիճակներին բնորոշ ոճերը

2. Կկարողանա

- Ընթերցել, հասկանալ, վերլուծել բնագրային մասնագիտական տեքստը
- Քննարկել թեման՝ օգտագործելով նոր թեմատիկ մասնագիտական բառապաշարը
- Ճիշտ համատեքստում օգտագործել իրավաբանական եզրույթները և կայուն բառակապակցությունները
- Լսել և հասկանալ լսածի հիմնական միտքը և մասնագիտական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև վերարտադրել և վերլուծել լսածը նյութը
- Կարդալ և վերարտադրել մասնագիտական հոդված և նյութ

3. Կտիրապետի

- Թեմատիկ մասնագիտական նոր բառապաշարին
- Լեզվակրի խոսքը լսելու և ըմբռնելու, լսած տեքստը վերլուծելու և վերարտադրելու հմտություններին ու ունակություններին
Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապլունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վե
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	Հայտորոշիչ գնահատում		2		խմբի լեզվ հմտություն մակա
Թեմա 2	Legal Profession, Adjectives for Law Book: Check Your Vocabulary for Law, a workbook for users https://www.youtube.com/watch?v=ClOenRSdPQA		2		մասնագիտ
Թեմա 3	Crimes: Matching Activities, Name the Crime Vocabulary Game: Guess the Crime		2		մասնագիտ
Թեմա 4	Useful Verbs in Law (Past Tense and Mixed Tenses)		2		մասնագիտ
Թեմա 5	Adjectives for Law – 2; Word Associations Playing Game: The Island		2		մասնագիտ բանավոր խ
Թեմա 6	Employment Law		6		մասնագիտ բանավոր խ
Թեմա 7	Opposites in Law, Word Associations 2		2		մասնագիտ
Թեմա 8	Բանավոր հարցազրույց		2		մասնագիտ
Թեմա 9	The Subject Matter of the Legal System Book: Professional English, Law, Nick		2		մասնագիտ

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ մեկ ստուգում, ստուգաթք, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ

Քննության տեսակը	Միավոր
4.Միջանկյալ ստուգում	0-6
5.Ստուգաթք	0-7

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն, որից	0-7
Դասահաճախում՝	0-3.5
Ակտիվություն՝	0-3.5

18/M03. Մասնագիտական օտար լեզու (Ֆրանսերեն-1, 2) (0 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին և 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Երկու կիսամյակ տևողությամբ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողները ուսուցանելու են ֆրանսերենը, որպես մասնագիտական լեզու, որն իր մեջ ներառում է քորականական ժամանակաձևերի, կառուցվածքների ուսումնասիրում և ամրապնդում՝ նախապես մշակված վարժությունների և թեմատիկ նյութերի միջոցով, համապատասխան մասնագիտական տերմինների, բառերի ու արտահայտությունների ուսումնասիրում և տիրապետում՝ համապատասխան տեքստերի միջոցով, տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառում՝ օգնելու ուսանողներին զրգացնելու խոսքի հմտություններնու կարողությունները: Օրագրի շրջանակներում նախատեսված է ուսանողներին ծանոթացնել լեզվի ուսումնասիրման հետ կապված խնդիրներին, նպատակներին, սկզբունքներին, ինչպես նաև հմտություններին՝ ինչպես հաղթահարել ուսուցման ընթացքում ծառայած խնդիրներն ու դժվարությունները:

Դասընթացների միջոցով ուսանողները ձեռք կբերեն ֆրանսերեն լեզվի տեսական և գործնական գիտելիքներ, որը կնպաստի նրանց հետագա մասնագիտական գործունեությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանա

- Քերականական ժամանակաձևերի, կառուցվածքների ճիշտ օգտագործման ձևերն ու ուղղիները,

- Մասնագիտական անհրաժեշտ բառապաշար և տերմիններ, որոնք ուսանողներին կօգնեն կարդալ և հասկանալ մասնագիտական տեքստեր,
- Մասնագիտական բառարաններից և ձեռնարկներից արդյունավետ օգտվելու եղանակները,
- Համապատասխան մեթոդիկա՝ մասնագիտական տերմինների և բառապաշարի մտապահման և ամրապնդման համար;
- Տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառում

2. Կկարողանա

- Խոսել, հարաբերվել ֆրանսերենով՝ կիրառելով մասնագիտական տերմինների և անհրաժեշտ պաշար,
- Լսել, հասկանալ և վեկանտադնել ֆրանսերեն տեքստեր;
- Մասնակցել քննարկումների կամ երկխոսությունների;
- Օգտվել ֆրանսերեն լեզվով մասնագիտական գրականությունից՝ խորացնելով մասնագիտական գիտելիքները;
- Արդյունավետորեն կիրառել բառարաններ;
- Պատրաստել պրեզենտացիաներ, զեկույցներ

3. Կտիրապետի

- Ֆրանսերեն լեզվի տեսական և գործնական գիտելիքներին;
- Ֆրանսերեն լեզվին /բավարար, միջին կամ ավելի բարձր մակարդակով՝ կախված ուսանողի անհատական ունակություններից/;
- Մասնագիտական տերմինների, կապակցությունների, արտահայտությունների;
- Քերականական ժամանակաձևերին և կառուցվածքներին;
- Օտար լեզուն ուսումնասիրելու մեթոդիկային

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Դասընթացի տեսակը, ժամաքանակը		
		գործնական	Նախագիծ, Ինքնուրույն աշխատանք	ստուգում
I Կիսամյակ				
Թեմա 1	Ներածություն	2		

Թեմա 2	La phrase française / L'article	2		
Թեմա 3	Verb du I groupe / pluriel des noms	2		
Թեմա 4	L'absence de l'article / Question sur le sujet	2		
Թեմա 5	Adjectifs possessifs / L' article Défini	2		

Թեմա 6	Forme négative du verbe / Le Féminin des noms	2		
Թեմա 7	Գիտելիքի ստուգում (I փուլ)			2
Թեմա 8	Նախագիծ		2	
Թեմա 9	Verb du III groupe / L'emploi de l'article	2		

Թեմա 10	L'article contracté / pronoms personnels - le, la, les	2		
Թեմա 11	L'article défini / prépositions à, de	2		
Թեմա 12	Pluriel des verbes / pronrom indéfini	2		
Թեմա 13	La conjugaison des verbes du I groupe	2		
Թեմա	La conjugaison du verbe "aller" /	2		

14	Verbes du III groupe			
Թեմա 15	Նախագիծ		2	
Թեմա 16	Եզրափակիչ ստուգարք			2

II Կիսամյակ

Թեմա 1	Adverbes “en” “y” / pronom “en” / “ Le 14 Juillet” (I partie)	2		
Թեմա 2	“ Le 14 Juillet” (II partie) (c’est, cesont)	2		

Թեմա 3	“La Marseillaise” (questionnaire)	2		
Թեմա 4	“Une année scolaire” (I partie)	2		
Թեմա 5	“Une année scolaire” (II partie)	2		
Թեմա 6	“De la maternelle à l’université”	2		

Թեմա 7	Գիտելիքի ստուգում (II փուլ)			2
Թեմա 8	Նախազիծ		2	
Թեմա 9	“Un cours de français (grammaire)” (I Partie)	2		
Թեմա 10	“Un cours de français” (II Partie)	2		
Թեմա 11	“ Une class d' histoire”	2		

Թեմա 12	“ Paul va au lycée” (texte complémentaire)	2		
Թեմա 13	“ Une promenade à travers Paris” (I Partie) / passé composé	2		
Թեմա 14	“ Une promenade à travers Paris” (II Partie)	2		
Թեմա 15	Նախագիծ		2	

Թեմա 16	Եզրափակիչ ստուգարք			2
Ընդամենը 64 ժամ				

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի հմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
6.Առաջին միջանկյալ	0-6
7.Եզրափակիչ քննություն	0-7

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-7

18/M02. Մասնագիտական օտար լեզու (գերմաներեն-1, 2) (0 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին և 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Երկու կիսամյակ տևող ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողներին ուսուցանել մասնագիտական գերմաներեն, որը ներառում է համապատասխան մասնագիտական եզրույթների և արտահայտությունների, քերականական կառույցների, ժամանակաձևերի ուսումնասիրում և տիրապետում, մեթոդական կողմնորոշիչ ցուցումներ՝ ձեռք բերված գիտելիքն ամրապնդելու և վերարտադրելու, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառում՝ օգնելու սովորողներին զարգացնել խոսքային հմտություններն ու կարողությունները: Դասընթացը ենթադրում է նաև լրացուցիչ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական տեքստերի ուսումնասիրություն, ինքնուրույն աշխատանք:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանա

- գերմաներենի ժամանակաձևերը, քերականական կառուցվածքները, մասնագիտական հիմնական բառապաշարը
- գերմաներենի իմացության խորացմանը նպաստող անհրաժեշտ ուսումնական ձեռնարկների, դասագրքերի արդյունավետ օգտագործման ձևերն ու եղանակները,
- համապատասխան մեթոդներ՝ մասնագիտական եզրույթների և բառապաշարի մտապահման և ամրապնդման համար,
- տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառման ձևերը

2. Կկարողանա

- ճիշտ օգտագործել ժամանակաձևերն ու կառույցները
- օգտվել գերմաներեն մասնագիտական գրականությունից, մեթոդական ուղեցույցներից՝ խորացնելու մասնագիտական գիտելիքը,
- արդյունավետ օգտագործել բառարանները,
- պատրաստել ներկայացումներ , գեկուցումներ,
- խոսել գերմաներեն՝ կիրառելով մասնագիտական եզրույթների և արտահայտությունների անհրաժեշտ պաշար,
- լսել և հասկանալ գերմանալեզու տեքստեր,
- մասնակցել բանավոր քննարկումների, բանավեճերի, երկխոսությունների:

3. Կտիրապետի

- քերականական կառույցներին և ժամանակաձևերին,
- գերմաներենի տեսական և գործնական գիտելիքին,
- գերմաներեն խոսակցական լեզվին /բավարար, միջին կամ ավելի բարձր մակարդակով՝ կախված ուսանողների ընդունակություններից/,
- մասնագիտական տերմինաբանությանն ու բառապաշարին, գերմաներենից հայերեն և հայերենից գերմաներեն մասնագիտական և ոչ մասնագիտական տեքստերի թարգմանական տեխնիկային

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասա խոսու թյուն	Սեմինա ր, գործնա կան	Ինք նուր ույն	
Թեմա 1	ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ		2		Ներկայացնել դասընթացի ծրագիրը և նպատակները, ստուգել ուսանողների գերմաներենի մակարդակը թեստավորման միջոցով
Թեմա 2	Berufe und Familie		2		Սովորել բառեր և բառակապակցությունն

					եր մասնագիտություն և ընտանիք թեմայով կարողանալ կիրառել երկխոսության մեջ
Թեմա 3	Wohnen		4		Սովորել բառեր և բառակապակցությունն եր բնակվել թեմայով կիրառել երկխոսության մեջ
Թեմա 4	Tourismus		6	2	Սովորել բառեր և բառակապակցությունն եր զբոսաշրջություն թեմայով ներկայացնել սեփական բիզնես գաղափարներ, դիտել հոլովակ և քննարկել այն
Թեմա 5	Einkaufen		4		Սովորել բառեր և բառակապակցությունն եր գնումներ կատարել թեմայով, կազմել ճաշացուցակ և կատարել պատվերներ
Թեմա 6	Stadtbesichtigung		4		Սովորել բառեր և բառակապակցությունն եր քաղաքի այցելություն թեմայով
Թեմա 7	Kultur		6	4	Սովորել բառեր և բառակապակցությունն եր մշակույթ թեմայով, ներկայացնել սիրված մշակութային իրադարձությունները, դիտել հոլովակ և քննարկել այն
Թեմա 8	Sport und Fitness		4		Սովորել բառեր և բառակապակցությունն եր սպորտ և ֆիթնես թեմայով, կազմել ձեր ֆիթնես պլանը
Թեմա 9	Gesundheit und Krankheit		4		Սովորել բառեր և բառակապակցությունն եր առողջություն և հիվանդություն թեմայով, կիրառել երկխոսության մեջ
Թեմա 10	Arbeitsleben		6	2	Սովորել բառեր և բառակապակցություն ներ աշխատանքային կյանք թեմայով, նկարագրել ապագա աշխատանքը դիտել

					հոլովակ և քննարկել այն
Թեմա 11	Im Restaurant		4		Սովորել բառեր և բառակապակցություններ ռեստորանում թեմայով, կիրառել երկխոսության մեջ
Թեմա 12	Firmenporträt		4		Սովորել բառեր և բառակապակցություններ ֆիրմայի ներկայացում թեմայով, կիրառել երկխոսության մեջ
Թեմա 13	Ernährung		6	4	Սովորել բառեր և բառակապակցություններ սնունդ թեմայով, ներկայացնել ուտելու սովորույթները Հայաստանում և Գերմանիայում, խորհուրդներ տալ առողջ սնունդի վերաբերյալ, դիտել հոլովակ և քննարկել այն
Թեմա 14	Post und Telekommunikation		4		Սովորել բառեր և բառակապակցություններ պոստ և հեռահաղորդակցություն թեմայով, կիրառել երկխոսության մեջ

Թեմա 15	Medien		4	2	Սովորել բառեր և բառակապակցություններ լրատվամիջոցներ թեմայով, ներկայացնել տարբեր լրատվամիջոցներ, դիտել հոլովակ և քննարկել այն
---------	--------	--	---	---	--

Հնդամներ՝ 64 ժամ

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
4. Առաջին միջանկյալ	0-6
5. Եզրափակիչ քննություն	0-7

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-7

Տիրոգոսային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ

06/M01. Համեմատական սահմանադրական իրավունք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի մագիստրանտին ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների սահմանադրական

իրավունքը՝ որպես իրավունքի ճյուղ, գիտություն, ինչպես նաև (համեմատական սահմանադրական իրավունքի հետ միասին) որպես դասընթաց:

Կրթական արդյունքները.

1. Կիմանա.

- «Սահմանադրական իրավունք» և «պետական իրավունք» հասկացությունների ընդհանրուններն ու տարբերությունները:
- Սահմանադրաիրավական հարաբերությունները և դրանց սուբյեկտները:
- Սահմանադրական իրավունքի աղբյուրները:
- Պաշլամենտի դերն ու նշանակությունը իրավաստեղծ և քաղաքական գործընթացներում:
- Պաշլամենտի տեղն ու դերը իշխանությունների բաժանման և հավասարակշռման համակարգում:
- Խորհրդարանի պալատների փոխգործակցության և փոխներգործության առանձնահատկությունները:
- Նորմաստեղծ համակարգի գործառնության առանձնահատկությունները արտասահմանյան երկրներում:
- Պաշլամենտի գործունեության առանձնահատկությունները և իրավասության շրջանակը խորհրդարանական հանրապետությունում:
- Պատգամավորի իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները:
- Պետության գլխի (միապետի, նախագահի) կարգավիճակն ու իրավասությունների շրջանակը:
- Գործադիր իշխանության գործունեության առանձնահատկություններն ու փոխհարաբերությանները իշխանության այլ ճյուղերի հետ:
- Դատական իշխանության սոցիալական դերը, կառուցվածքը և տեղը պետական իշխանության համակարգում:
- Դատական համակարգի կազմավորման և գործունեության սահմանադրաիրավական սկզբունքները:
- Արդարադատության իրականացումը դատարանների կողմից:
- ՀՀ Կառավարության օրինաստեղծ գործունեության և ՀՀ Ազգային ժողովի հետ փոխհարաբերության բնութագրիչ հատկանիշները:

2. Կկարողանա.

- Արդյունավետ կիրառել դասընթացից ստացված տեսական և գործնական գիտելիքներն ու փորձը մասնագիտական վերլուծություններ իրականացնելիս:
- Ուսումնասիրել օրինաստեղծ գործունեության հիմունքները, օրենսդիր մարմնի գործառնական հիմնադրույթները:
- Ներկայացնել օրենսդրական նախաձեռնության ընթացակարգերն ու պաշլամենտի իրավասությանը վերապահված հարցերի քննարկման ընթացակարգերը:

• Կազմակերպել և մանակեցել ուսումնասիրվող թեմաների վերաբերյալ քննարկումներին:

• Իրականացնել համեմատական վերծություն ՀՀ-ում ընթացող օրենսդրական բարեփոխումների, պառլամենտական զարգացումներ վերաբերյալ, հաշվի առնելով միջազգային փորձը:

3. Կտիրապի

• Մասնագիտական գրականությունն ինքնուրույն մշակելու, ներկայացնելու հմտություններին:

• Համադրական, վերլուծական կարողություններին և հմտություններին:

• Քաղաքացիական ակտիվ գիտակցությամբ քաղաքացուն բնորոշգիտելիքներին ու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասալիտություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	ՆԵՐՍՏՈՒԹՅՈՒՆ. ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ՝ ՈՂՊԵՍ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՃՅՈՒՂ, ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ	2		14	Մագիստրանտը կիմանա սահմանդրական իրավունքի, սահմանադրաիրավական հարաբերությունների առանձնահատկությունները, ինչպես նաև կկիրառղանա մասնակցել նշված թեմանորով քննարկումների:

	<p>Սահմանադրական իրավունքի ճյուղի հասկացությունը: «Սահմանադրական իրավունք» և «Պետական իրավունք»: Սահմանադրական իրավունքի առարկան և մեթոդը, նորմերը և ինստիտուտները:</p> <p>Սահմանադրաիրավական հարաբերությունները և դրանց սուբյեկտները: Սահմանադրական իրավունքի աղբյուրները: Սահմանադրական իրավունքի համակարգը: Սահմանադրական իրավունքի տեղը Հայաստանի Հանրապետության իրավունքի համակարգում, դրա զարգացման միտումները: Սահմանադրական իրավունքի գիտության առարկան, համակարգը, աղբյուրները: Սահմանադրական իրավունքի գիտության մեթոդները: Սահմանադրական իրավունքը որպես ուսումնական դասընթաց: Հայաստանի սահմանադրական իրավունքի</p>				
Թեմա 2	ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄՈՂԵԼՆԵՐԸ.	4	2	15	Մագիստրանտը կիրանա սահմանադրության ժամանակակից մոդելներն ու սահմանադրության ընդունման, փոփոխման և դադարման բնութագրիչ գծերը և կկարողանա ակտիվորեն վերլուծել ՀՀ սահմանադրական բարեփոխումները:

	<p>Սահմանադրության հասկացությունը, էությունը, իրավաբանական բնույթը:</p> <p>Սահմանադրության կարգավորման առարկան (օբյեկտը): Սահմանադրության տեսակները (դասակարգումը) և ձևերը:</p> <p>Սահմանադրության գործառույթները:</p> <p>Սահմանադրության գործողությունը ժամանակի և տարածության մեջ:</p> <p>Սահմանադրության ընդունման և փոփոխման կարգը (մշակում, ընդունում, փոփոխում, դադարում):</p>				
Թեմա 3	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹՅԱԿԻՐԸ	4	2	15	Մագիստրանտը կիմանա պետության կառավարման ձևի բնութագրիչ հատկանիշները, կտարբերի միապետության տեսակները հանարապետության տեսակներից:
	<p>Պետության կառավարման ձևը, Միապետություն և հանրապետություն:</p> <p>Պետության տարածքային կառուցվածքի ձևը, Ունիտար պետություն:</p> <p>Դաշնային պետություն:</p> <p>Բնքնագովություններ և համադաշնություններ:</p> <p>Պետական ռեժիմի հասկացությունը և տեսակները:</p>				
Թեմա 4	ՕՐԵՆՍԴԻՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	6		15	Մագիստրանտը կտիրապետի պառլամենտի, դրա մարմինների գործունեության առանձնահատկություններին: Ստացված գիտելիքների հիման վրա, մագիստրանտ

					ը կկարողանա իրականացնել համեմատական վերլուծություն ՀՀ ԱԺ գործունեության և արտասահմանյան երկների խորհրդարանների գործունեության միջև:
	<p>Պառլամենտի տեղն ու դերը պետական իշխանության բարձրագույն մարմինների համակարգում:</p> <p>Խորհրդարանի հասկացությունը և ներկայացուցչական բնույթը:</p> <p>Խորհրդարանի պառլամենտական բնույթը և պառլամենտարիզմը:</p> <p>Խորհրդարանի իրավասությունները:</p> <p>Խորհրդարանի իրավասությունների պատվիրակումը: Խորհրդարանի ակտերը:</p> <p>Խորհրդարանի կառուցվածքը: Պալատները և հանձնաժողովները:</p> <p>Խորհրդարանի պալատների փոխգործակցության և փոխներգործության առանձնահատկությունները:</p> <p>Պառլամենտի գործունեության առանձնահատկությունները և իրավասության շրջանակը խորհրդարանական հանրապետությունում:</p> <p>Պատգամավորի սոցիալական նշանակությունը և կարգավիճակը:</p>				

Թեմա 5	ԳՈՐԾԱՂԻՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	4	2	15	Մագիստրանտը կիմանա պետության գլխի (միապետի, նախագահի) կարգավիճակն ու իրավասությունների շրջանակը, ինչպես նաև գործադիր իշխանության գործունեության առանձնահատկություններն ու փոխհարաբերությանները իշխանության այլ ճյուղերի հետ:
	<p>Պետության գլխի հասկացությունը և տեղը պետական իշխանությունների համակարգում, Միապետը, նրա կարգավիճակը և իրավասությունները: Նախագահը, նրա կարգավիճակը և իրավասությունները: Նախագահի իրավասությունների առանձնահատկությունները</p> <p>խորհրդարանական հանրապետությունում: Միապետի կամ նախագահի լիազորությունների պատվիրակման հասկացությունն ու առանձնահատկությունները: Կառավարության հասկացությունը, նշանակությունը և տեսակները: Կառավարության կազմավորման կարգը, կազմը և իրավասությունները: Կառավարության գործունեության առանձնահատկությունները խորհրդարանական</p>				

	հանրապետությունում:				
Թեմա 6	ԴՍՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	4	2	14	Մագիստրանտը կլիմանա դատական իշխանության գործունեության առանձնահատկությունները ինչպես ՀՀ-ում, այնպես էլ արտասահմանյան երկներում և կկարողանա իրականացնել համեմատական վերլուծություն:
	Դատական իշխանության սոցիալական դերը, կառուցվածքը և տեղը պետական իշխանության համակարգում: Դատական համակարգի կազմավորման և գործունեության սահմանադրաիրավական սկզբունքները: Արդարադատության իրականացումը դատարանների կողմից: Սահմանադրական արդարադատության հասկացությունը և սոցիալական գործառույթը: «Սահմանադրական հսկողություն» և «սահմանադրական վերահսկողություն»: Սահմանադրական դատարանների կազմավորման կարգը և լիազորությունները: ՀՀ Սահմանադրական դատարանի				

	դերը խորհրդարանական կառավարման համակարգում:				
Ընդամենը՝ 120 ժամ, 4 կրեդիտ					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի հմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ բանավոր ներկայացումներ, և ստուգողական գրավոր
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
8. Առաջին միջանկյալ	0-4
9. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
10. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ԲԱՇԽԻՉՉՆՆԻՔՆԵՐ՝ power point ներկայացումներ, դասախոսություններ, դասազրքեր, ուղեցույցներ, դերային խաղի նյութեր, և այլն:

06/M08. ՀՀ և արտասահմանյան երկրների դատական համակարգեր (3 կրեդիտ)

Նպատակը.

Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի գիտակրթական միջազգային կենտրոնի ուսանողներին ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական համակարգերը, դրանց առանձնահատկությունները, տարբերությունները նմանությունները. Կատարել համեմատական վերլուծություններ, փոխանցել գիտելիքներ Հայաստանի Հանրապետության դատական իշխանության նոր համակարգի (2015 թվականի սահմանադրական փոփոխություններով) կազմակերպման և գործունեության հիմունքների, դատարանների և դատական իշխանության ինքնակառավարման մարմինների կառուցվածքի, գործունեության և լիազորությունների, ինչպես նաև այդ հարցերին վերաբերող նորմատիվ կարգավորումների նոր մոտեցումների վերաբերյալ: Դրանից բացի, ծրագրի նպատակն է նաև ուսանողի մոտ ձևավորել դատական համակարգերի կոնկրետ մոդելների վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիքներ, դատական պաշտպանության ներպետական մեխանիզմներից պատշաճ օգտվելու համար անհրաժեշտ հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

- Պետական իշխանության իրականացման իրավական ձևերը,
- Դատական իշխանության ձևավորման և իրականացման իրավական ձևերը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանյան երկրներում,
- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական համակարգերի առանձնահատկությունները,
- Դատական իշխանության ինքնակառավարման մարմինների ձևավորման և գործունեության ձևերը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանյան երկրներում:

2. կկարողանա

Իրականացնել՝

- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական համակարգերի համեմատական վերլուծություն,
- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական համակարգերի առանձնահատկությունների և առկա խնդիրների քննարկում,
- Դատական պաշտպանության ներպետական իրավունքի պատշաճ իրացկանացում:

Նկարագրել և բնութագրել՝

- Դատական իշխանության ընդհանուր և հատուկ սկզբունքները, գործունեության նպատակները,
- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական իշխանության մարմինների ձևավորման ընթացակարգը, գործառույթները, դրանց առանձնահատկությունները, կառուցվածքը և զարգացման միտումները,

- Դատական պաշտպանության ներպետական իրավունքի իրականացման իրավական եղանակները և միջոցները:

Մեկնաբանել՝

- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական իշխանություններին վերաբերող օրենսդրությունը, ներպետական բարձրագույն դատական ատյանների նախադեպային որոշումներով, Բարձրագույն դատական խորհրդի որոշումներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված իրավակարգավորումները,
- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական համակարգերի արդի խնդիրները,
- Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանյան երկրներում դատավորների կարգավիճակը և առկա խնդիրները,
- Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանյան երկրներում դատական իշխանության ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունները:

Բացահայտել՝

- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական իշխանության մարմինների ձևավորման ընթացակարգի, գործառույթների, դրանց առանձնահատկությունների, կառուցվածքի վերաբերյալ առկա հիմնախնդիրները,
- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական իշխանության մարմինների ձևավորման ընթացակարգի, գործառույթների, դրանց առանձնահատկությունների, կառուցվածքի վերաբերյալ օրենսդրության արդյունավետ կիրարկումը:

3. կտիրապետի

- Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների դատական ոլորտը կարգավորող օրենսդրությանը,
- Դատավորի պաշտոնում նշանակվելու (ընտրվելու) համար գործող ընթացակարգին,
- Դատական իշխանության բյուջեի կազմման և ֆինանսավորման գործընթացի վերաբերյալ անհրաժեշտ գիտելիքներին,
- Դատական դեպարտամենտում պետական ծառայության մասին անհրաժեշտ գիտելիքներին և ընթացակարգին,
- Դատարանների ծանրաբեռնվածության և ստացված գործերի մասին անհրաժեշտ վիճակագրական տվյալներին, ինչպես նաև ծանրաբեռնվածության հաղթահարման ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցներին,
- Ուսումնասության արդյունքում ձեռք բերված մասնագիտական այլ հմտություններին:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնա
		Դա	Սեմ	Ինք	
		ա	ին	նույր	

		ս ա խ ո ս ո ւ թ յ ո ւ ն	ար, գոր ծն ակ ան	ույն	
Թեմա 1	Ներածություն	1			Մագիստրանտի մոտ կ գիտելիք դատական իշ կազմակերպման հիմն դրանց կարգավորման մասին
	Դատական իշխանության կազմակերպումը: Առկա խնդիրները և դրանց կարգավորման իրավական հիմքերը:				
Թեմա 2	Իշխանության հասկացությունը: Պետական իշխանության իրականացման իրավական ձևերը և դրանց նկատմամբ սահմանադրական վերահսկողության կարևորությունը	1		2	Մագիստրանտը կիման իշխանության հասկաց իրավական ձևերի ընդ պետական իշխանությ դատական և գործադիր նպատակը, զսպիչների կառուցակարգը:
	Իշխանության և պետական իշխանության հասկացությունների բնորոշումները: Պետական իշխանության իրականացման իրավական ձևերը: Իշխանությունների բաժանման և հավասարակշռման սկզբունքը և դատական իշխանության դերն իշխանությունների բաժանման և հավասարակշռման համակարգում: Սահմանադրական վերահսկողության համակարգը:				
Թեմա 3	Դատական իշխանության հասկացության Արդարադատությունը՝ որպես դատական իշխանության իրականացման հիմնական կազմակերպչիրավական ձև	2		4	Մագիստրանտը կտիր իշխանության հասկաց գործունեության նպատ իշխանության կազմակ հիմնական ձևերից ար հասկացությանը, իրակ չափորոշիչներին:
	Դատական իշխանության հասկացության բնորոշումը և կազմը: Արդարադատության հասկացությունը և իրականացումը:				
Թեմա 4	Հայաստանի Հանրապետության դատական իշխանության կազմակերպման և գործունեության հիմունքները	1	1	4	Մագիստրանտը կտիր իշխանության գործունե դատական ակտերի պ դրանք բողոքարկելու և իրավունքի ապահովմ
	Դատական իշխանության				

	կազմակերպման հիմունքները: Դատական իշխանության գործունեության սկզբունքները: Դատական ակտերի ընդունումը, պարտադիրությունը և վերանայումը: Դատական վիճակագրության վարումը և լուսաբանումը:				կազմի, որոշումների ընդունման իշխանության պաշտոնն ան դատական վիճակագրության մասին անհրաժեշտ գիտելիքները:
Թեմա 5	Հայաստանի Հանրապետության դատարանների համակարգի կառուցվածքը և դատարանների կողմից քննության ենթակա գործերի շրջանակը	1	1	4	Մագիստրանտը կտիրու առաջին ընդհանուր իրավաբանական դատարանների, մասնաճյուղի դատարանների, վերաբերյալ դատարանի քննության գործերին և դրանց կառուցվածքին:
	Դատական եռաստիճան համակարգի կառուցվածքը, դրանց լիազորությունների շրջանակը: Ընդհանուր իրավասության և մասնագիտացված դատարանները, դրանց կողմից քննվող գործերի բնույթը: Դատական ակտերի օրինական ուժի մեջ մտնելու ժամկետները:				
Թեմա 6	Դատավորի պաշտոնում նշանակվելու (ընտրվելու) համար գործող ընթացակարգը: Դատավորների թեկնածուների հավակնորդների, դատավորների թեկնածուների և առաջխաղացման ենթակա թեկնածուների կազմման և հաստատման գործընթացը	2		2	Մագիստրանտը կհամարձակվի իրավական կարգավիճակում պաշտոն զբաղեցնելու պահանջների, ընթացակարգի նշանակվելու սահմանները:
	Դատավորի պաշտոն զբաղեցնելու համար ներկայացվող պահանջները, անհամատեղելիության պահանջները և նշանակվելու սահմանափակումները, Դատավորների թեկնածուների հավակնորդների, դատավորների թեկնածուների և առաջխաղացման ենթակա թեկնածուների ցուցակներում ընդգրկվելու համար օրենքով նախատեսված ընթացակարգերը:				
Թեմա 7	Դատական իշխանության ինքնակառավարման մարմինները	2		4	Մագիստրանտը կտիրու իշխանության ինքնակառավարման մարմինների՝ Դատավորների ժողովի և Բարձրագույն դատական խորհրդի կառուցվածքը, նիստերը և լիազորությունների շրջանակը:
	Դատավորների ընդհանուր ժողովի և Բարձրագույն դատական խորհրդի կառուցվածքը, նիստերը և լիազորությունների շրջանակը:				

	Բարձրագույն դատական խորհրդի կողմից ընդունվող որոշումները:				գիտելիքներին:
Թեմա 8	Դատական իշխանության բյուջեի կազմման և ֆինանսավորման գործընթաց	1	1	4	Մագիստրանտը կհման իրականացվում դատաԲարձրագույն դատական ֆինանսավորման, միջնորդագրի և բյուջետային նախապատրաստման
	Դատարանների և Բարձրագույն դատական խորհրդի միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի, բյուջետային հայտի և բյուջեի կատարողականի նախագծերի կազմումը և ներկայացումը:				
Թեմա 9	Դատական դեպարտամենտի կառուցվածքը և գործառույթները	2		4	Մագիստրանտը կտիրու դեպարտամենտի կառուցվածքի, բաժնի վարչությունների, բաժնի առանձնացված ստորագործառույթների մասին գիտելիքներին:
	Դատական դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնի և առանձնացված ստորաբաժանումների կառուցվածքը, դրանց առանձին գործառույթները:				
Թեմա 10	Պետական ծառայությունը Դատական դեպարտամենտում	2		4	Մագիստրանտը կտիրու ծառայության տեսակները և Դատական դեպարտամենտի իրականացվող պետական ծառայության տեսակները, վարչական և հայեցողական պաշտոնները, տվյալ պաշտոններում նշանակվելու օրենսդրական պահանջները և առանձնահատկությունները:
	Դատական դեպարտամենտում իրականացվող պետական ծառայության տեսակները, վարչական և հայեցողական պաշտոնները, տվյալ պաշտոններում նշանակվելու օրենսդրական պահանջները և առանձնահատկությունները:				
Թեմա 11	Սահմանադրական դատարանը: Իրավական կարգավիճակը և գործառույթները	2		4	Մագիստրանտը կտիրու սահմանադրական արտաբերվածությանը, Սահմանադրական դատարանի հիմնական լիազորություններին, Սահմանադրական դատարանի դիմելու ընթացիկը, Սահմանադրական դատարանի որոշումների և եզրակացությունների հատկություններին և առանձնահատկություններին:
	Սահմանադրական արդարադատության իրականացման նշանակությունը: Սահմանադրական դատարանի ձևավորման կարգը և կառուցվածքը: Սահմանադրական դատարանի կողմից կայացվող դատական ակտերը, լիազորությունների շրջանակը:				
Թեմա 12	Արդարադատության ակադեմիան: Իրավական կարգավիճակը և գործառույթները	2		4	Մագիստրանտը կտիրու Արդարադատության ակադեմիայի իրավական կարգավիճակը, կառավարման մարմինների, գործառույթների, դատախազների և դատախազների պատրաստման և վերականգնողական գործընթացի կազմակերպման հրաժեշտ գիտելիքներին:
	Արդարադատության ակադեմիայի իրավական կարգավիճակը: Ակադեմիայի կառավարման մարմինները: Ակադեմիայի հիմնական գործառույթները:				

<p>Թեմա 13</p>	<p>Դատավորների հաստիքների քանակը ծանրաբեռնվածությունը</p> <p>Դատավորների հաստիքների քանակը: Վիճակագրական տվյալների հիման վրա դատավորների ծանրաբեռնվածության վերաբերյալ կատարվող վերլուծությունները, դատավորների ծանրաբեռնվածության հաղթահարման ուղիները:</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>2</p>	<p>Մագիստրանտը կտիրադատարանների ծանրաբեռնված գործերի մասին վիճակագրական տվյալների ծանրաբեռնվածության ուղղությամբ ձեռնարկված</p>
<p>Թեմա 14</p>	<p>Ֆրանսիայի Հանրապետության դատական համակարգի կառուցվածքը</p> <p>Ֆրանսիայի վարչական, վարչական վերաքննիչ դատարանները և նրանց ընդդատյա դատական գործերը: Ֆրանսիայի պետական խորհուրդը, կառուցվածքը և լիազորությունների շրջանակը: Ֆրանսիայի կոնֆլիկտների տրիբունալի կառուցվածքը և լիազորությունների շրջանակը: Ֆրանսիայի ընդհանուր իրավասության դատարանները. փոքր և մեծ տրիբունալները, դրանց ընդդատյա դատական գործերի շրջանակը: Ֆրանսիայի վերաքննիչ դատարանները և դրանց ընդդատյա դատական գործերի շրջանակը: Ֆրանսիայի վճռաբեկ դատարանի կառուցվածքը, լիազորությունների շրջանակը: Ֆրանսիայի մասնագիտացված դատարանները, դրանց ընդդատյա դատական գործերը:</p>	<p>2</p>		<p>4</p>	<p>Մագիստրանտը կտիրադատարանների ծանրաբեռնված գործերի մասին վիճակագրական տվյալների ծանրաբեռնվածության ուղղությամբ ձեռնարկված</p>
<p>Թեմա 15</p>	<p>Գերմանիայի Հանրապետության Դաշնային դատական համակարգի կառուցվածքը</p> <p>Գերմանիայի Սահմանադրական դատարանի կառուցվածքը, լիազորությունները և ՄԴ-ի կողմից քննվող գործերի շրջանակը: Գերմանիայի ընդհանուր իրավասության տեղամասային և երկրամասային դատարանները, դրանց ընդդատյա դատական գործերի շրջանակը: Գերմանիայի երկրամասային բարձրագույն դատարանները, դրանց ընդդատյա</p>	<p>2</p>		<p>4</p>	<p>Մագիստրանտը կտիրադատարանների ծանրաբեռնված գործերի մասին վիճակագրական տվյալների ծանրաբեռնվածության ուղղությամբ ձեռնարկված</p>

	դատական գործերի շրջանակը: Գերմանիայի Գերագույն դաշնային դատարանի կառուցվածքը, լիազորությունների շրջանակը: Գերմանիայի մասնագիտացված դատարանները, դրանց ընդդատյա դատական գործերի շրջանակը:				
Թեմա 16	Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դատական համակարգի կառուցվածքը, լիազորությունների շրջանակը	2		4	Մագիստրանտը կտիրու Միացյալ Նահանգների համակարգի ձևավորման դատավորների կարգա դատավորների ընտրության առանձնահատկությունները կկարողանա համեմատել Միացյալ Նահանգների իշխանության համակարգի ստացած գիտելիքները Հանրապետության դատական կարգի վերաբերյալ գիտելիքների հետ:
	ԱՄՆ-ի առաջին ատյանի դատարանները, դրանց ընդդատյա դատական գործերի շրջանակը: ԱՄՆ-ի օկրուգային վճռաբեկ դատարանները, դրանց ընդդատյա դատական գործերի շրջանակը: ԱՄՆ-ի Գերագույն դատարանի կառուցվածքը, գործերի քննության առանձնահատկությունները, լիազորությունների շրջանակը: ԱՄՆ-ի հաշտարար դատավորների ինստիտուտը և դրա կողմից իրականացվող գործունեությունը:				
Թեմա 17	Ռուսաստանի Դաշնության դատական համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը	2		4	Մագիստրանտը կտիրու Դաշնության դատական ձևավորման, գործունեության կարգավիճակի, դատական նշանակման առանձնահատկությունները կկարողանա համեմատել Դաշնության դատական համակարգի վերաբերյալ գիտելիքները Հայաստանի Հանրապետության դատական կարգի վերաբերյալ գիտելիքների հետ:
	ՌԴ Սահմանադրական դատարանի կառուցվածքը և լիազորությունների շրջանակը: ՌԴ Գերագույն դատարանի կառուցվածքը և լիազորությունների շրջանակը: ՌԴ մասնագիտացված դատարանները, դրանց ընդդատյա դատական գործերը:				
Ընդամենը՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
-------------------------	---------------

11. Առաջին միջանկյալ	0-4
12. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
13. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

06/M09. Իրավունքի աղբյուրների տեսագործնական հիմնախնդիրներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի մագիստրանտին ներկայացնել և ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել Իրավունքի աղբյուրների, նրանց տեսակների, ինչպես նաև իրավունքի աղբյուրների հիման վրա՝ տարբեր իրավական համակարգերում իրավական ընտանիքների առանձնահատկությունների մասին:

Օրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ, ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև տեսական գիտելիքները գործնական հմտությունների հետ համադրելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

- 1.կիմանա** Պետության և իրավունքի տեսության, հատկապես իրավունքի աղբյուրների հասկացությունը, առանձնահատկությունները տարբեր իրավական համակարգերում,ինչպես նաև իրավունքի աղբյուրներին առնչվող այլ հիմնահարցերհարցեր:
- 2.կկարողանա** օբյեկտիվ իրականության մեջ կատարել իրավաստեղծ և իրավակիրառ ոլորտների ուսումնասիրում, այդ երկուսի միջև կապերի հաստատում և առկա օրինաչափությունների հայտնաբերում:
- 3.կտիրապետի** նորմատիվ իրավական ակտերի գործողության ժամանակային հիմնահարցերին՝ հատկապես նորմատիվ իրավական ակտերի գործողության մեջ մտնելու, նորմատիվ իրավական ակտի հետադարձ ուժի, նորմատիվ իրավական ակտի ժամանակի ընթացքում գործողության դադարեցման հիմքերի և հետևանքների, իրավական ակտն ուժը կորցրած ճանաչելու, ուղղակի-իրավաբանական վերացման, փաստացի վերացման,անվավեր ճանաչելու, չեղյալ ճանաչելու, գործողության կասեցնելու, գործողության ժամկետի լրանալու հարցերին:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դաս ախտ ույթու ն	Սեմի նար, գործն ական	Ինքնուր ույն	
Թեմա 1	ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ	2		6	Իրավունքի աղբյուրների տարբերակում, յուրաքանչյուր աղբյուրի պատմական էվոլյուցիայի և առանձնահատկությունների իմացություն:
	Թեմայի շրջանակում քննարկվում է վաղ դասակարգային սոցիալական նորմերի համակարգը, իրավական սովորույթը, այդ թվում՝ քաղաքացիական շրջանառության սովորույթը, նորմատիվ իրավական ակտը և դատական նախադեպը որպես իրավունքի աղբյուր:				
Թեմա 2	ԻՐԱՎԱՀԱՍԿԱՑՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԿԱՊՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐԻ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ՀԵՏ	3		5	Իրավահասկացողության սահմանում, վերջինիս կառուցվածքային տարրերի վերհանում:
	Ներկայացվում է թե ինչ է իրավահասկացողությունը, համապատասխանաբար նրա տարրերը՝ օբյեկտ, սուբյեկտ և բովանդակություն, Իրավահասկացողությունը տիպաբանության ենթարկելու հիմնական չափանիշը և գաղափարը:				
Թեմա 3	ԻՐԱՎԱՀԱՍԿԱՑՈՂՈՒԹՅԱՆ ՏԻՊԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	2		6	Իրավահասկացողության տեսակների տարբերակում, յուրաքանչյուրի առավելությունների և

					թերությունների իմացություն:
	Իրավբանական իրավահասկացողությունը՝ բնական և ազատական հայեցակարգերը,				
	Նորմատիվային- լեգիստական իրավահասկացողությունը,				
	Թվարկված իրավահասկացողության առավելությունները և թերությունները;				
Թ ԵՄ 4	ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ	2	1	5	Իրավական ընտանիքների դասակարգման տեսական մոտեցումների իմացություն:
	Իրավական ընտանիքների դասակարգման տեսական մոտեցումները՝ ըստ ՌԵՆԵ Դավիդի, Կ. Յվայգերտի, Խ. Կետցի				
Թ ԵՄ 5	ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՆԳՆՍԱՔՍՈՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐԸ	3		4	Ռոմանոզերմանական և անգլոսաքսոնական իրավական ընտանիքների առանձնահատկություն ների և առկա իրավունքի աղբյուրների իմացություն:
	Ռոմանոզերմանական և անգլոսաքսոնական իրավական ընտանիքների առանձնահատկությունները, փոխհարաբերությունը, առկա իրավունքի աղբյուրները				

Թեմ ա 6	ՍՈՎՈՐՈՒԹԱՅԻՆ, ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԵՎ	2		5	Աֆրիկյան, մուսուլմանական և սոցիալիստական իրավական ընտանիքների առանձնահատկություն ների և առկա իրավունքի աղբյուրի տարբերակում:
	Աֆրիկյան իրավունքի, մուսուլմանական իրավունքի առանձնահատկությունները, առկա իրավունքի աղբյուրները,				
	Սոցիալիստական իրավունքը և աղբյուրները				
Թեմ ա 7	ՆԵՐՊԵՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՆՆԵՐԸ	3		4	Ներպետական իրավունքի աղբյուրների ճանաչում և դրանց աստիճանակարգության ն, հարաբերակցության վերաբերյալ պատկերացման կազմում:
	Սահմանադրություն, սահմանադրական օրենք, օրենք, ենթաօրենսդրական ակտեր՝ նորմատիվ, լոկալ, անհատական,				
	Դրանց աստիճանակարգությունը և հարաբերակցությունը				
Թեմ ա 8	ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԵՐՊԵՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՎՐԱ	3		5	«Միջազգային իրավունք» ինստիտուտի ընկալում և առկա իրավունքի աղբյուրների իմացություն:
	Միջազգային իրավունքի ձևավորումը, նրա տեղն ու դերը ազգային իրավունքում, միջազգային իրավունքի աղբյուրները՝ միջազգային				

	պայմանագրեր, միջազգային իրավական սովորույթ, միջազգային կազմակերպությունների որոշումներ, միջազգային իրավունքի ընդհանուր սկզբունքներ:				
Թեմա 9	ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ ՈՐՊԵՍ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐ	2	1	4	Նորմատիվ իրավական պայմանագրի սահմանում, դրա տեսակների առանձնացում և միջազգային ու վարչական իրավունքում նրա տեղը որոշելու կարողություն:
	Նորմատիվ իրավական պայմանագրի հասկացությունը, դասակարգումը, նրա տեղը միջազգային և վարչական իրավունքում,				
	Սուբորդինացնող և Կորորդինացնող պայմանագրերը:				
Թեմա 10	ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱՆ ԱԿՏԻ՝ ՈՐՊԵՍ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐԻ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԸ	2		4	Նորմատիվ իրավական ակտի՝ ժամանակի և տարածության մեջ գործողության ընկալում:
	Ժամանակի ընթացքում Նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը, Ուժի մեջ մտնելու, գործողությունը դադարեցնելու հիմնախնդիրը:				
Թեմա 11	ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՆՈՐՄ	3		4	Իրավունքի նորմի սահմանում և դրա կառուցվածքի ընկալում:
	Իրավունքի նորմի հասկացությունը և բնութագրական գծերը,				

	Նորմի կառուցվածքը				
Թեմա 12	ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՆՈՐՄԻ ԴՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ	3		6	Իրավունքի նորմի դասակարգման չափանիշների և տեսակների իմացություն:
	Դասակարգումն ըստ ճյուղերի, ըստ կատարած ֆունկցիայի և հասարակական հարաբերությունների կարգավորման, ըստ կարգավորիչ գործողության ոլորտի և ծավալի, ըստ անձանց շրջանակի, ըստ իրավաբանական ուժի, ըստ գործողության ժամկետի:				
Ընդամենը՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացում,
- գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների միջինացում,
- գնահատման գործիքներ՝ յուրաքանչյուր ստուգման համար 4 միավորանոց սանդղակ և գիտելիքների, ակտիվության, ինքնուրույն աշխատանքների կատարման մակարդակ, հաճախումների բաղադրիչներ:

06/M33. Իրավաբանական գրագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել իրավական հետազոտություններ կատարելու և դրանց արդյունքում գրագետ ու արդյունավետ իրավավերլուծական տեքստեր կազմելու հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կծանոթանա հանրաճանաչ, այդ թվում՝ ՀՀ բարձրագույն դատական ատյանների կողմից կիրառվող իրավավերլուծական և մեկնաբանողական հնարքներին

2. կկարողանա իրականացնել համակարգված իրավական հետազոտություն, կկարողանա օգտվել իրավական փաստաթղթերի ինտերնետային շտեմարաններից, մասնավորապես՝ HUDOC-ից:

Կտիրապետի IRAC իրավավերլուծական համակարգին, պատկերացում կունենա իրավավերլուծական ռազմավարությունների մասին, և կտիրապետի իրավավերլուծական տեքստերի շարադրման լեզվական հմտություններին,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր պատկերացում դասընթացի մասին: **Թեմա 2՝**

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպ	
		Դասախոսությ ուն	Սեմինար, գործնակա ն
Թեմա 1	Ընդհանուր պատկերացում դասընթացի մասին:	2	1
Թեմա 2	Իրավական վերլուծական մեթոդաբանություն:	2	
Թեմա 3	IRAC-ը որպես իրավավերլուծական մեթոդ և տեքստուալ միավոր: Հարցադրում և հետևություն:	2	1
Թեմա 4	IRAC-ի Կանոն հատվածի ընդհանուր բնութագիրը: Կանոնի մասնատում:	2	
Թեմա 5	IRAC- վերլուծություն հատվածի ընդհանուր բնութագիրը: Իրավավերլուծական ռազմավարություններ:	3	
Թեմա 6	Օրենքի վերլուծություն. ընդհանուր բնութագիր, ինտերնալ հնարքներ:		
Թեմա 7	Օրենքի վերլուծություն. էքստերնալ հնարքներ, այլ հնարքներ:	2	
Թեմա 8	Նախադեպային իրավունքի ընդհանուր բնութագիրը: Նախադեպային վերլուծություն:	3	
Թեմա 9	Իրավաբանական տեքստի լեզվական որակների ներածություն: Արդյունավետ նախադասություններ:	2	1
Թեմա 10	Արդյունավետ պարբերություններ:	2	
Թեմա 11	Իրավաբանական փաստաթղթերի մշտական գործընթացը:	3	
Թեմա 12	Իրավական ակտերի շտեմարաններ:	3	

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից մեկն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

06/M11. Գործադիր իշխանության ինստիտուտը պետական իշխանության համակարգում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Համահավաք կերպով ներկայացնել «Գործադիր իշխանության ինստիտուտը պետական իշխանության համակարգում» դասընթացի ուսուցման համար անհրաժեշտ հիմնական հարցերը:

Կրթական արդյունքները.

կիմանան

- պետական իշխանության համակարգի սահմանադրական սկզբունքները
- գործադիր իշխանության սահմանադրական բնույթը և առանձնահատկությունը
- գործադիր իշխանության կազմավորման մոդելների առանձնահատկությունները
- գործադիր իշխանության մարմինների համակարգը
- գործադիր իշխանության գործունեության կազմակերպման կառուցակարգը
- գործադիր իշխանության նորմաստեղծ գործունեության իրավական բնութագրիչները

կկարողանան

1. իրականացնել՝

- պետական իշխանության համակարգերի համեմատական վերլուծություն
- գործադիր իշխանության համակարգային հիմնախնդիրների վերլուծություն:
- **նկարագրել՝**
- գործադիր իշխանության կազմավորման սահմանադրական կարգը,
- գործադիր իշխանության գործունեության կազմակերպման իրավական կառուցակարգը

2. բնութագրել՝

- գործադիր իշխանության սահմանադրական բնույթը
- գործադիր իշխանության համակարգային առանձնահատկությունները
- կառավարչական գործունեության առանձնահատկությունները

3. մեկնաբանել՝

- տարբեր բնագավառներում պետական քաղաքականությունը

	3.2. Կառավարության նիստերը՝ որպես գործադիր իշխանության բարձրագույն մարմնի գործունեության կազմակերպման ձև:	4		5	
	3.3. Հանրապետական գործադիր մարմինների գործունեության կազմակերպման իրավական կառուցակարգը				
	3.4. Կառավարության սահմանադրաիրավական պատասխանատվությունը	4		10	
ԹԵՄ Ա 4.	ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐՄԱՍԵՂԾ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ				Մագիստրանտ իշխանության ն գործունեության առանձնահատկ պատկերացում իրավաչափության արդյունավետության նախապայման կտարանջատի ենթաօրենսդրական գործունեություն
	4.1. Գործադիր իշխանության նորմաստեղծ գործունեության հասկացությունը եւ իրավական նշանակությունը	2		15	
	4.2. Կառավարության իրավական ակտերի հասկացությունը, դասակարգումը եւ հիմնական բնութագրիչ գծերը				
	4.3. Կառավարության ենթաօրենսդրական նորմաստեղծ գործունեության իրավաչափության եւ արդյունավետության ապահովման հիմնական նախապայմանները				
ԹԵՄ Ա 5.	ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ				Մագիստրանտ իշխանության սահմակարգը, սկզբնական դրա կառուցման սահմանադրական սկզբունքների

	5.1. Գործադիր իշխանության մարմինների համակարգի հասկացությունը, բաղկացուցիչ տարրերը եւ կառուցման հիմնական սկզբունքները				
	5.2. Կառավարությունը՝ որպես գործադիր իշխանության բարձրագույն մարմին				
	5.3. Գործադիր իշխանության մյուս մարմինների սահմանադրաիրավական կարգավիճակի հիմնախնդիրները				
	5.4. Տարածքային կառավարման մարմինները				
ԹԵՄ Ա 6.	ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ				Մագիստրանտ կունենա բաց իշխանության փոխհարապետական համ
	6.1. Գործադիր իշխանության եւ պետության գլխի փոխհարաբերությունները				
	6.2. Գործադիր եւ օրենսդիր իշխանությունների փոխհարաբերությունները				
	6.3. Գործադիր եւ դատական իշխանությունների փոխհարաբերությունները				
ԹԵՄ Ա 7.	ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱՅՈՒՄ				Մագիստրանտ իշխանության իր գրսնորման առանձնահատկությունները միջազգային սպրակտիկայում
	7.1. Գործադիր իշխանության ինստիտուցիոնալ և համակարգային առանձնահատկությունները նախագահական կառավարման ձև ունեցող պետություններում				
	7.2. Գործադիր իշխանության ինստիտուցիոնալ և համակարգային առանձնահատկությունները խորհրդարանական և խառը				

	կառավարման ձև ունեցող պետություններում				
ԹԵՄ Ա 8	ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ				Մագիստրանտ գործնականում ստացած գիտե
	8.1. Կառավարության որոշման նախագծի նախապատրաստում				
	8.2. Կառավարության որոշման նախագծի համապատասխանության ստուգում օրենսդրական տեխնիկայի կանոններին				
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
14. Առաջին միջանկյալ	0-4
15. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
16. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

06/M03. Սահմանադրական վերահսկողությունը ՀՀ-ում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

«Սահմանադրական վերահսկողությունը և հսկողությունը Հայաստանի Հանրապետությունում» դասընթացի նպատակն է դասախոսությունների միջոցով և ինքնուրույն աշխատանքով մագիստրանտների մոտ կայուն գիտելիքներ իմաստավորել սահմանադրական վերահսկողության, սահմանադրական արդարադատության՝ որպես սահմանադրական վերահսկողության ձևի, սահմանադրական վերահսկողության սուբյեկտների և օբյեկտների մասին: Սահմանադրական դատարանի գործունեության հիմքերի, լիազորությունների, Սահմանադրական դատարանի լիազորություններն իրավական ակտերի սահ-

մանադրականության ապահովման և Սահմանադրական դատարանի ընդունած ակտերի բնույթի ու նշանակության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

Դասընթացի լրիվ կուրսը անցնելու արդյունքում ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները ներառում են.

- սահմանադրական վերահսկողության հասկացությունը, տեսակները և ուսումնասիրման մեթոդները, սահմանադրական արդարադատության հասկացությունը և խնդիրները, նախնական և հետագա (հաջորդող), պարտադիր և ֆակուլտատիվ վերահսկողությունը: Սահմանադրական վերահսկողության սուբյեկտների սահմանադրաիրավական կարգավիճակը, օրենքների սահմանադրականության գնահատումը սահմանադրական դատարանի կողմից, միջազգային պայմանագրերի սահմանադրականության գնահատման առանձնահատկությունները, սահմանադրական արդարադատության մարմինների և մարդու իրավունքների պաշտպանի համագործակցությունը մարդու իրավունքների ապահովման պաշտպանության բնագավառում:

- Սահմանադրական հսկողության և վերահսկողության հիմնական առանձնահատկությունները, կոնկրետ և վերացական վերահսկողություն, վերահսկողությունն ըստ բովանդակության և ձևի: Սահմանադրական վերահսկողության սուբյեկտները և օբյեկտները, ՀՀ սահմանադրական դատարանի գործունեության կազմակերպման հիմքերը և լիազորությունները:

- Սահմանադրական դատարանի ընդունած ակտերի բնույթն ու նշանակությունը, Սահմանադրական դատարանի որոշումները, Սահմանադրական դատարանի լիազորությունները մարդու իրավունքների պաշտպանության բնագավառում, Մարդու իրավունքների պաշտպանը՝ որպես Սահմանադրական դատարանի դիմող սուբյեկտ:

Բովանդակությունը.

N	ԲԱԾԻՆԸ ԹԵՄԱՆ	ՊԱՐՄԱՊՈՒՆԸՆԵՐԻ ՏԵՄԱԿԸ			
		դասախոսություն	Մեմի նար, գործնական	ինքնուրույն	վերջնարդյունք
Թեմա 1	«Սահմանադրական վերահսկողություն» դասընթացի ուսումնասիրման առարկան	2			Իմանալ Սահմանադրական վերահսկողության ընդհանուր բնութագիրը:
	<ul style="list-style-type: none"> ➢ «Սահմանադրական վերահսկողություն» դասընթացի ընդհանուր բնութագիրը ➢ Սահմանադրական վերահսկողությունը՝ որ- 				

	<p>պես ուսումնասիրման առարկա</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Սահմանադրական վերահսկողություն 				
Թեմա 2	Սահմանադրական վերահսկողության և հսկողության ուսումնասիրման մեթոդաբանական հիմքերը	2		3	Տարբերակել Սահմանադրական վերահսկողության ուսումնասիրման մեթոդները և իմանալ յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները:
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Սահմանադրական վերահսկողության և հսկողության ուսումնասիրման մեթոդները ➤ Դիալեկտիկական մեթոդը՝ որպես ուսումնասիրման համընդհանուր մեթոդ ➤ Վերլուծության, ընդհանրացման, համեմատության, վերացարկման, համակարգակառուցվածքային և այլ մեթոդները ➤ Մոդելավորման և այլ հատուկ գիտական մեթոդները 				
Թեմա 3	«Սահմանադրական վերահսկողություն և հսկողություն» դասընթացի կապը մյուս իրավաբանական գիտակարգերի հետ	3	2	12	Ճանաչել Սահմանադրական վերահսկողության կապը սահմանադրական իրավունքի, ճյուղային իրավաբանական գիտությունների, ընդհանուր տեսական և պատմական գիտությունների հետ:
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ «Սահմանադրական վերահսկողություն և հսկողություն» դասընթացի անմիջական կապը սահմանադրական իրավունքի հետ ➤ Սահմանադրական վերահսկողությունը, հսկողությունը և ընդհանուր 				

	<p>տեսական, պատմական գիտությունները</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Մահմանադրական վերահսկողությունը, հսկողությունը և ճյուղային իրավաբանական գիտությունները ➤ Մահմանադրական վերահսկողությունը, հսկողությունը և հատուկ իրավաբանական գիտությունները 				
Թեմա 4	Մահմանադրական վերահսկողության հասկացությունը և էությունը	2		2	Մահմանել վերահսկողություն հասկացությունը, իմանալ սահմանադրական վերահսկողության հիմնական առանձնահատկությունները, տարբերակել պետական վերահսկողության ձևերը:
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Վերահսկողության հասկացությունը և տեսակները ➤ Պետական վերահսկողության ձևերը ➤ Մահմանադրական վերահսկողության հիմնական առանձնահատկությունները ➤ Մահմանադրական վերահսկողության բովանդակության միջազգային-իրավական պրակտիկան 				
Թեմա 5	Մահմանադրական արդարադատությունը՝ որպես սահմանադրական վերահսկողության հատուկ ձև	3		2	Մահմանել Մահմանադրական արդարադատության հասկացությունը, առանձնացնել խնդիրները, իմանալ սահմանադրական արդարադատության մարմինները:
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Մահմանադրական արդարադատության հաս- 				

	կացությունը և խնդիրները ➤ Սահմանադրական արդարադատության մարմինները				
Թեմա 6	Սահմանադրական վերահսկողության ձևերը	2	2	12	Տարբերակել Սահմանադրական վերահսկողության տեսակները, իմանալ յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները:
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Նախնական և հետագա (հաջորդող) վերահսկողություն ➤ Կոնկրետ և վերացական վերահսկողություն ➤ Պարտադիր և ֆակուլտատիվ վերահսկողություն ➤ Վերահսկողությունը՝ ըստ բովանդակության և ըստ ձևի ➤ Համապարփակ և սահմանափակ սահմանադրական վերահսկողություն 				
Թեմա 7	Սահմանադրական վերահսկողության սուբյեկտները և օբյեկտները	3		4	Ճանաչել Սահմանադրական վերահսկողության սուբյեկտները և օբյեկտները:
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Սահմանադրական վերահսկողության սուբյեկտների սահմանադրաիրավական կարգավիճակը ➤ Սահմանադրական վերահսկողության օբյեկտները 				
Թեմա 8	Սահմանադրական դատարանի գործունեության հիմքերը	2			Իմանալ ^{ՀՀ} Սահմանադրական դատարանի գործունեության նորմատիվ-իրավական և կազմակերպական հիմքերի առանձնահատկությունները
	➤ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի				

	<p>գործունեության նորմատիվ-իրավական հիմքերը</p> <p>➤ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի գործունեության կազմակերպական հիմքերը</p>				
Թեմա 9	Սահմանադրական դատարանի լիազորությունները	3		2	Հստակ պատկերացնել ՀՀ Սահմանադրական դատարանի լիազորությունները և փոխհարաբերությունները պետական իշխանության այլ ինստիտուտների հետ:
	<p>➤ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի լիազորությունների ընդհանուր բնութագիրը</p> <p>➤ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի փոխհարաբերությունները պետական իշխանության այլ ինստիտուտների (մարմինների, պաշտոնատար անձանց) հետ</p>				
Թեմա 10	Սահմանադրական դատարանի լիազորություններն իրավական ակտերի սահմանադրականության ապահովման բնագավառում: Սահմանադրական դատարանի այլ լիազորությունները	2	4	10	Իմանալ միջազգային պայմանագրերի և նորմատիվ իրավական ակտերի սահմանադրականության որոշման գործընթացը:
	<p>➤ Օրենքների սահմանադրականության գնահատումը սահմանադրական դատարանի կողմից</p> <p>➤ Միջազգային պայմանագրերի սահմանադրականության գնահատման առանձնահատկությունները</p> <p>➤ Ենթաօրենսդրական ակտերի սահմանադրականության</p>				

	<p>ն որոշումը</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Սահմանադրական դատարանի այլ լիազորությունները 				
Թեմա 11	Սահմանադրական դատարանի ընդունած ակտերը	2			<p>Ընկալել Սահմանադրական դատարանի ընդունած ակտերի բնույթն ու նշանակությունը: Ճանաչել Սահմանադրական դատարանի դիմելու իրավասություն ունեցող սուբյեկտներին:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Սահմանադրական դատարանի ընդունած ակտերի բնույթն ու նշանակությունը, դրանց իրավաբանական ուժը ➤ Սահմանադրական դատարանի որոշումները ➤ Սահմանադրական դատարանի եզրակացությունները 				
Թեմա 12	Սահմանադրական դատարանի լիազորությունները մարդու իրավունքների պաշտպանության բնագավառում	2			<p>Ընկալել Սահմանադրական դատարանի ընդունած ակտերի բնույթն ու նշանակությունը: Ճանաչել Սահմանադրական դատարանի դիմելու իրավասություն ունեցող սուբյեկտներին:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Մարդու իրավունքների պաշտպանը՝ որպես Սահմանադրական դատարանի դիմող սուբյեկտ ➤ Անհատական դիմումի ինստիտուտը ➤ Սահմանադրական արդարադատության մարմինների և Մարդու իրավունքների պաշտպանի համագործակցությունը մարդու իրավունքների ապահովման և պաշտ- 				

	<p>պանության բնագավառում</p> <p>➤ Սահմանադրական դատարանի և պետական այլ մարմինների, պաշտոնատար անձանց, կազմակերպությունների ինստիտուցիոնալ համագործակցության ձևերն ու մեթոդները մարդու իրավունքների պաշտպանության բնագավառում և դրանց զարգացման հեռանկարները</p> <p>➤</p>				
Թեմա 13	Սահմանադրական արդարատությունը՝ ժողովրդավարության ապահովման երաշխիք	2		2	
	<p>➤ Սահմանադրական արդարատության առաքելությունը ժողովրդավարության հաստատման ու հետագա զարգացման բնագավառում</p> <p>➤ Սահմանադրական դատարանի լիազորություններն ընտրական ոլորտում և ինստիտուցիոնալ խնդիրները</p> <p>ՀՀ-ում ազատ, արդար և ժողովրդավարական ընտրություններ կազմակերպման և անցկացման բնագավառներում</p> <p>➤ Սահմանադրական դատարանի դերը սահմանադրական պատասխանատվության միջոցների կիրառման գործում</p> <p>➤ Սահմանադրական արդարատության զարգացման հեռանկարները</p>				<p>Հասկանալ Սահմանադրական արդարատության դերը ժողովրդավարության և ապահովման գործում, իմանալ սահմանադրական արդարատության զարգացման հեռանկարները:</p>
Թեմա 14	Սահմանադրական հսկողության մարմինները, հսկողության ձևերն ու մեթոդները	2		1	<p>Սահմանել Սահմանադրական հսկողությունը որպես պետաիրավական գործառույթ, իմանալ նրա հսկողության ձևերն ու մեթոդները, ճանաչել</p>

					սահմանադրական հսկողություն իրականացնող մարմինների պաշտոնատար անձանց համակարգը:
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Սահմանադրական հսկողությունը որպես պետաիրավական գործառույթ, վերջինիս իրականացման սահմանադրական և օրենսդրական հիմքերը ➤ Սահմանադրական հսկողության բովանդակության միջազգային-իրավական պրակտիկան ➤ Սահմանադրական հսկողություն իրականացնող մարմինների և պաշտոնատար անձանց համակարգը ՀՀ-ում ➤ Սահմանադրական հսկողության բովանդակությունը, լիազորությունները, այդպիսի հսկողության ձևերն ու մեթոդները 				
Ամփոփում					
Ընդամենը՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	<p>Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախում, միջև 2 միավոր)</p> <p>Բաղադրիչ 2- 20% (ընթացիկ 1, միջև 4 միավոր)</p> <p>Բաղադրիչ 3- 20% (ընթացիկ 2, միջև 4 միավոր)</p> <p>Բաղադրիչ 4- 50% (եզրափակիչ, միջև 10 միավոր)</p>

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ	<i>Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը</i>	<i>Տառային գնահատական</i>	<i>Գնահատման ավանդական եղանակը</i>	<i>ՀՀ ԳՍ ԳԿՄԿ գնահատման</i>
	18-20	A	գերազանց	
	13-17	B	լավ	
	8-12	C	բավարար	
	8<7,5	D	անբավարար	
	7,5-20	S	ստուգված	
	< 7,5	Մ	չստուգված	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ	Միջանկյալ և եզրափակիչ քննություններ			
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				

06/M10. Քաղաքացիական ծառայության իրավական կարգավորումը ՀՀ-ում
(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց Նպատակը.

Մագիստրանտին ծանոթացնել քաղաքացիական ծառայության էությանը, դերը պետական կառավարման համակարգում, իրավական կարգավորումներին և քաղաքացիական ծառայողի տեսակին և վարքագծին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանան պետական կառավարման համակարգի, հանրային ծառայության Հայաստանի Հանրապետության առանձնահատկությունները:

2. Կկարողանան ստեղծագործաբար կիրառել ունեցած գիտելիքները առկա խնդիրների լուծման համար:

3. Կստիրապետեն ծառայության մոդելին, համեմատել և վերլուծել միջազգային փորձը: Համադրելով ստացված գիտելիքները՝ ստեղծել տեսական մոդելները, անել առաջարկություններ:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքի տիպը ժամերի թիվը			Վերջնարդյունքը
		դասի ն- ություն ն	սեմի նար, գործ նակ ան	ինք - նու րույ ն	
	ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ	2			
Թեմա 1	<<Քաղաքացիական ծառայության իրավական կարգավորումը Հայաստանի Հանրապետությունում>> դասընթացի առարկան	3		5	Մագիստրանտը կտիրապետի ընդհանուր համակարգի կառուցվածքին
	Դասընթացում ներկայացվում է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայության իրավական կանոնակարգումները: Ներկայացվում է հանրային ծառայության, պետական ծառայության տեսակները և դրանց ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ծառայության գործունեության ոլորտի առավել լայն շրջանակներն ընդգրկուն ներկայացվում է քաղաքացիական ծառայության համակարգի ներդրման անհրաժեշտությունը, արտասահմանյան փորձը և այդ համակարգի ինստիտուտներն ու գործընթացները:				
Թեմա 2	Հանրային ծառայությունը: Պետական ծառայությունը որպես հանրային ծառայության տեսակ	3		6	Մագիստրանտը կտիրապետի հանրային ծառայության հայաստանյան առանձնահատկություններին

	<p>Հանրային ծառայության հասկացությունը: Հանրային ծառայության տեսակները: Պետական և համայնքային ծառայությունների ընդհանրությունները և առանձնահատկությունները: Պետական ծառայության տեսակները: Պետական ծառայության տեսակների ընդհանրությունները և առանձնահատկությունները: Քաղաքական, հայեցողական, քաղաքացիական պաշտոնները և քաղաքացիական աշխատանքը:</p>				
Թեմա 3	Քաղաքացիական ծառայությունը որպես պետական ծառայության տեսակ	3		6	Մագիստրանտը կտիրապետի ընդհանուր առանձնահատկություններին
	<p>Քաղաքացիական ծառայության համակարգը և նրա ներդրման անհրաժեշտությունը: Քաղաքացիական ծառայության հասկացությունը: Քաղաքացիական ծառայության հիմնական սկզբունքները:</p>				
Թեմա 4	Քաղաքացիական ծառայության պաշտոնները	3		6	Մագիստրանտը կտիրապետի պաշտոնների կառուցվածքին և կարգավորման առանձնահատկություններին
	<p>Քաղաքացիական ծառայության պաշտոնների դասակարգումը: Քաղաքացիական ծառայության դասային աստիճանները: Քաղաքացիական ծառայության պաշտոնների անվանացանկը: Քաղաքացիական ծառայության պաշտոնի անձնագիրը:</p>				

Թեմա 5	Քաղաքացիական ծառայության պաշտոն զբաղեցնելը	4		6	Մագիստրանտը կտիրապետի պաշտոն զբաղեցնելու իրավական կարգավորումներին
	Քաղաքացիական ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքը: Քաղաքացիական ծառայության թափուր պաշտոն զբաղեցնելը մրցութային կարգով: Քաղաքացիական ծառայության թափուր պաշտոն զբաղեցնելը արտամրցութային կարգով: Քաղաքացիական ծառայության թափուր պաշտոն զբաղեցնելը համապատասխան մարմնի վերակազմակերպման, կառուցվածքային փոփոխության դեպքում: Քաղաքացիական ծառայության պաշտոնի նշանակումը: Քաղաքացիական ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու առանձնահատուկ դեպքերը: Քաղաքացիական ծառայության ժամանակավոր թափուր պաշտոն զբաղեցնելը: Քաղաքացիական ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու առավելագույն տարիքը:				
Թեմա 6	Քաղաքացիական ծառայողի Կատարողականի գնահատումը	3		5	Մագիստրանտը կտիրապետի առկա մոդելներին և ՀՀ կարգավորումներին
	Քաղաքացիական ծառայողի Կատարողականի գնահատման իրավական կարգավորումները:				
Թեմա 7	Քաղաքացիական ծառայողի վերապատրաստումը	2		6	Մագիստրանտը կտիրապետի առկա մոդելներին և ՀՀ կարգավորումներին
	Քաղաքացիական ծառայողի վերապատրաստման ձևերը, ժամկետները և հիմքերը: Քաղաքացիական ծառայողի վերապատրաստման				

	գործընթացը:				
Թեմա 8	Քաղաքացիական ծառայության կադրերի ռեզերվը	3		6	Մագիստրանտը կտիրապետի առկա մոդելներին և ՀՀ կարգավորումներին
	Քաղաքացիական ծառայության կադրերի ռեզերվի իրավական կարգավորումները:				
Թեմա 9	Քաղաքացիական ծառայողի իրավական կարգավիճակը	3		6	Մագիստրանտը կտիրապետի ՀՀ կարգավորումներին
	Քաղաքացիական ծառայողի հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները: Քաղաքացիական ծառայողի նկատմամբ կիրառվող սահմանափակումները: Անհամատեղելիության պահանջները: Քաղաքացիական ծառայողի վարձատրությունը: Քաղաքացիական ծառայողի սոցիալական երաշխիքները և սոցիալական ապահովությունը:				
Թեմա 10	Քաղաքացիական ծառայողների անձնական գործը, գրանցամատյանը և քաղաքացիական ծառայության ստաժը	3		6	Մագիստրանտը կտիրապետի ՀՀ կարգավորումներին
	Քաղաքացիական ծառայողի անձնական գործի վարումը: Քաղաքացիական ծառայողների գրանցամատյանի վարումը: Քաղաքացիական ծառայության ստաժը:				
ԸՆԴԱՄԵՆԸ` 90 ժամ, 3 կրեդիտ					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու,

ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացում,
- գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների միջինացում,
- գնահատման գործիքներ՝ յուրաքանչյուր ստուգման համար 4 միավորանոց սանդղակ և գիտելիքների, ակտիվության, ինքնուրույն աշխատանքների կատարման մակարդակ, հաճախումների բաղադրիչներ:

06/M19. ՀՀ գործարարական իրավունք (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի մագիստրանտին ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության և Գործարարական իրավունքը: Գործարարական իրավունքը ներկայացվում է, որպես համակարգային իրավունքի ճյուղ, ինչպես նաև որպես դասընթաց:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1 գործարարական գործունեության հիմնական հատկանշները,

1.2 գործարարությամբ զբաղվելու համար անրաժեշտ պայմանները,

1.3 գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների առանձնահատկությունները,

1.4 գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների սնանկացման առանձնահատկությունները,

1.5 գործարարներին պատկանող գույքի կարգավիճակի առանձնահատկությունները,

1.6 պայմանագրի դերակատարությունը գործարարական հարաբերություններում

1.7 գործարարական գործունեության ֆինանսավորման ու վարկավորման առանձնահատկությունները,

1.8 ներդրումային գործունեության առանձնահատկությունները,

1.9 արտաքին տնտեսական հարաբերությունների իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները

2. կկարողանա

2.1. ապահովել տեսական ու գործնական գիտելիքների արդյունավետ կիրառություն,

2.2. լուծել պրոբլեմային իրավիճակները,

2.3. արդյունավետ հաղորդակցվել ոլորտում առկա խնդիրների շուրջ,

2.4. կազմակերպել ուսումնասիրվող թեմաների վերաբերյալ քննարկում,

3. կտիրապետի

3.1. ՀՀ-ում մտավոր սեփականության ոլորտը կարգավորող օրենսդրական դաշտին:

3.2. գործարարական գործունեության հասկացությանը և հիմնական հատկանիշներին,

3.3. գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների մասնակցության ձևաչափի առանձնահատկությունների քննարկվող հարաբերություններում, Բովանդակությունը.

N	ԲԱԺԻՆԸ ԹԵՄԱՆ	ՊԱՐԱՊՈՒՆՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿԸ			
		դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	ինքնուրույն	վերջնարդյունք
	Ներածություն	2			
Թեմա 1	ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԴԵՐԸ ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ	3		6	Սույն թեմայի յուրացման արդյունքում մագիստրանտը կսահմանազատի Գործարարական իրավունքը այլ իրավունքի ճյուղերից, կընկալի իրավունքի էությունը կարգավորման առարկան:
	<p>Գործարարական իրավունքի զարգացման փուլերը,</p> <p>Գործարարական իրավունքի էությունը և նրա տեղն ու դերը ՀՀ իրավական համակարգում,</p> <p>Գործարարական իրավունքով կարգավորվող հարաբերությունները,</p> <p>Գործարարական հարաբերությունների կարգավորման մեթոդը:</p>				
Թեմա	ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ	3		6	

2	ՀԱՐԱԲՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԸ				
	Գործարարական գործունեության հատկանիշները և գործարարությամբ զբաղվելու անհրաժեշտ պայմանները, Գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների հասկացությունը և տեսակները, Գործարարի իրավունքներն ու պարտականությունները:				Սույն թեմայի յուրացման արդյունքում մագիստրանտները կիմանան գործարարական գործունեություն իրականացնելու անհրաժեշտ պայմանները, սուբյեկտների ընդհանրական տեսակները, լեգիտիմացման առանձնահատկությունները:
Թեմա 3	ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ	3		6	
	Անհատական գործարարական գործունեության հասկացությունը, անհատ գործարարի կարգավիճակը, Հասարակ ընկերակցությունների մասնակցությունը գործարարական հարաբերություններին:				Սույն թեմայի յուրացման արդյունքում մագիստրանտները կիմանան անհատ ձեռնարկատիրոջ իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները:
Թեմա 4	ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԻՆՔ ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ, ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԻՐԱԿԱԿԱՆ ՁԵՎԵՐԸ	2		6	

	<p>Իրավաբանական անձանց ստեղծումը, պետական գրանցման կարգը, Իրավաբանական անձի իրավունակությունը, Իրավաբանական անձի դադարումը, Առևտրային կազմակերպություններ ի տեսակները, Վարկային կազմակերպությունները որպես գործարարական գործունեության սուբյեկտներ, Իրավաբանական անձանց միություններ, Ապրանքային և ֆոնդային բորսաները, դրանց կարգավիճակի առանձնահատկությունը:</p>				<p>Սույն թեմայի յուրացման արդյունքում մագիստրանտները կլիմանան գործարարական գործունեություն իրականացնելու անհրաժեշտ պայմանները, սուբյեկտների ընդհանրական տեսակները, դրանց կազմակերպախրավական ձևերի առանձնահատկությունները:</p>
Թեմա 5	<p>ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՄՈՒԹՅՈՒՆ Ը</p>	3		5	
	<p>Մրցակցության իրավական ապահովումը և մենաշնորհային քաղաքականության սահմանափակումը ապրանքային շուկայում: Հակամրցակցային համաձայնությունները և դրանց արգելումը: Գերիշխող դիրքի հասկացությունը և հատկանիշները: Համակենտրոնացման</p>				<p>Սույն թեմայի յուրացման արդյունքում մագիստրանտները կլիմանան մրցակցության իրավական ապահովման առանձնահատկությունները:</p>

	<p>հասկացությունը և դրա պետական կարգավորումը: Մենաշնորհային գործունեության հասկացությունը և տեսակները : Անբարեխիղճ մրցակցության հասկացությունը և ձևերը: Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական մարմինը: Տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվությունը:</p>				
Թեմա 6	ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՍՆԱԿԱՑՈՒՄԸ	3		6	
	<ul style="list-style-type: none"> • Սնանկության ինստիտուտի հասկացությունը և նշանակությունը, • Սնանկ ճանաչելու ընթացակարգը, • Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների սնանկացման առանձնահատկությունները: 				Մույն թեմայի ուսումնասիրության արդյունքում մագիստրանտները կիմանան ՀՀ-ում սնանկության ինստիտուտի իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները:
Թեմա 7	ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ԳՈՒՅՔԻ	4		6	

	ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ				
	Գործարարական հարաբերության սուբյեկտներին պատկանող նյութական միջոցների դասակարգումը, Իրավաբանական անձանց հիմնական միջոցների կարգավիճակը, Շրջանառու միջոցների իրավական կարգավիճակը, Հատուկ ֆոնդերի իրավական կարգավիճակը, Առևտրային հարաբերությունների մասնակիցներին պատկանող գույքի տնօրինման առանձնահատկությունները, Արդյունաբերական սեփականություն:				Սույն թեմայի ուսումնասիրության և արդյունքում մագիստրանտները կիմանան գույքի առանձին տեսակների իրավական կարգավիճակների առանձնահատկությունները:
Թեմա 8	ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ	3		6	
	Ներդրման և ներդրումային գործունեության հասկացությունը, Ներդրումային գործունեության օբյեկտների և սուբյեկտների առանձնահատկությունները, Ներդրումային գործունեության պետական կարգավորումը, Օտարերկրյա ներդրումների				Սույն թեմայի ուսումնասիրության և արդյունքում մագիստրանտները կիմանան ներդրումային գործունեության իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները:

	իրավական կարգավորումը, Ներդրումային գործունեության առանձին տեսակների իրավական կարգավորումը:				
Թեմա 9	ԳՈՐԾԱՐԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ՎԱՐԿԱՎՈՐՄԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ	3		5	
	Գործարարության ֆինանսավորման և վարկավորման հասկացությունը և տեսակները, Պետական ֆինանսավորման իրավական հիմքերը, Գործարարական գործունեության ինքնաֆինանսավորումը, Բանկային, ապրանքային և առևտրային վարկավորման իրավական հիմքերը:				Սույն թեմայի ուսումնասիրության և արդյունքում մագիստրանտները կիմանան ֆինանսավորման և վարկավորման գործունեության իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները:
Թեմա 10	ԱՐՏԱՔԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԵՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ	3		6	
	Արտաքին տնտեսական գործունեության հասկացությունը: Արտաքին տնտեսական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների շրջանակը, Արտաքին				Սույն թեմայի ուսումնասիրության և արդյունքում մագիստրանտները կիմանան արտաքին տնտեսական հարաբերությունների իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները:

	տնտեսական գործունեության պետական կարգավորումը Տարիֆային և հարկային կարգավորում, Քվոտավորումը և լիցենզավորումը որպես պետական կարգավորման մեթոդներ, Արտահանման և ներմուծման նկատմամբ պետական վերահսկողությունը, Արտաքին տնտեսական հարաբերություններում կիրառվող պայմանագրերը:			ունենք:
Ընդամենը 90 ժամ, 3 կրեդիտ				

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացում,
- գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների միջինացում,

գնահատման գործիքներ՝ յուրաքանչյուր ստուգման համար 4 միավորանոց սանդղակ և գիտելիքների, ակտիվության, ինքնուրույն աշխատանքների կատարման մակարդակ, հաճախումների բաղադրիչներ:

06/M17. Մարդու իրավունքների պաշտպանությունը Եվրոդատարանում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել և համակարգային գիտելիքներ հաղորդել մարդու և քաղաքացու հիմնարար իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության միջազգային և ներպետական մեխանիզմների, Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի գործունեության, Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական դատարանի հարաբերակցության և

փոխգործողության առանձնահատկությունների, ՀՀ –ում դատական նախադեպի նշանակության և կիրառման, ինչպես նաև տեսական և նորմատիվ-իրավական հիմքերի համադրմամբ ուսանողների հմտությունների և կարողությունների ձեռք բերման, որոնք հետագայում անհրաժեշտ կլինեն պրակտիկ կիրառման համար: Ծրագիրը նպաստում է նաև «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների մասին եվրոպական կոնվենցիայի» իմացությանը, կոնվենցիոն դրույթների մեկնաբանմանը, ՀՀ-ում միջազգային նորմերի գերակայության և իմպլեմենտացիայի գործընթացի առանձնահատկությունների իմացությանը և ազգային դատարանների նկատմամբ կոնվենցիոն մեխանիզմների ներգործության ուսումնասիրությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա ՀՀ-ում մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության մեխանիզմների տեսական, նորմատիվ և իրավական հիմքերը (բազան), ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ներպետական դատական ատյանների գործունեության, ինչպես նաև դատական նախադեպի կիրառման որոշ առանձնահատկություններ:

2. կկարողանա կիրառել և մեկնաբանել մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության և իրացման հարցերը, մարդու իրավունքները և ազատությունների կանոնակարգող նորմատիվ իրավական ակտերը, կողմնորոշվել միջազգային, պետական և հասարակական իրավապաշտպան կազմակերպությունների գործունեությունում, վերլուծել ՀՀ-ում մարդու իրավունքների պաշտպանության հետ կապված խնդիրները, գնահատել մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում գործող մեխանիզմների արդյունավետությունը:

3. կտիրապետի մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում տեղեկատվության հավաքման, մշակման և վերլուծության մեթոդների, տվյալ ոլորտի իրավական նորմատիվ ակտերի և իրավակիրառ ակտերի հետ աշխատելու ունակությունների, ինչպես նաև խախտված իրավունքի պաշտպանության էական միջոցների ընտրության կարողությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Եվրոպայի խորհուրդը և Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան: **Թեմա 2՝** Մարդու իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմների տեսական և նորմատիվ-իրավական հիմունքները: **Թեմա 3՝** Սահմանադրական դատարանի, վճռաբեկ դատարանի դերը մարդու իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմների համակարգում: **Թեմա 4՝** Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը մարդու իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմների համակարգում: **Թեմա 5՝** Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան գանգատներ ներկայացնելու ընթացակարգը: **Թեմա 6՝** ՄԵԻԴ որոշումների իրավաբանական բնույթը: **Թեմա 7՝** ՄԻԵԿ 2-3 հոդվածների վերլուծություն, նախադեպային պրակտիկա: **Թեմա 8՝** ՄԻԵԿ 5-6 հոդվածների վերլուծություն, նախադեպային պրակտիկա: **Թեմա 9՝** ՄԻԵԿ 8,9,10 հոդվածների վերլուծություն, նախադեպային պրակտիկա: **Թեմա 10՝** Խտրականությամբ պայմանավորված մարդու իրավունքների խախտումը, 14, 9,11,12 հոդվածների վերլուծություն: **Թեմա 11՝** ՄԻԵԿ 14 Արձանագրությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից մեկն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

06/M06. Վարչարարության հիմունքներ և վարչական վարույթ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնասիրել վարչարարության և վարչական վարույթի հասկացությունները, վարչարարության հիմնարար սկզբունքները, գործերի ենթակայությունը վարչական մարմիններին, վարչական մարմինների փոխօգնությունը, վարչական վարույթի փուլերը, ժամկետներն ու մասնակիցները, վարչական մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից գործերը քննարկելու և լուծելու անհնարիությունը, բացարկ ու ինքնաբացարկ հայտնելը, վարչական ակտի հասկացությունը, տեսակներն ու ձևերը, վարչարարության շրջանակներում բողոքարկման վարույթի և վարչական ակտերի հարկադիր կատարման առանձնահատկությունները: Ծրագրում ներառված են նաև այնպիսի հարցեր, ինչպիսիք են՝ վարչական արդարադատության իրավական ինստիտուտը, առաջացման նախադրյալները, տեղը դատական իշխանության համակարգում, արտասահմանյան երկրներում վերջինիս ձևավորման ու զարգացման պատմական օրինաչափությունները, առնչությունը մարդու իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության խնդիրներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանա վարչարարության և վարչական վարույթի հասկացությունները, վարչարարության հիմնարար սկզբունքները, վարչական վարույթի փուլերը և մասնակիցները, ներկայացուցչությունը վարչական վարույթում, վարչական ակտի հասկացությունը, տեսակներն ու ձևերը, վարչական ակտի ընդունելն ու իրազեկելը, բողոքարկման վարույթը և վարչական ակտերի հարկադիր կատարումը վարչարարության շրջանակներում, վարչական արդարադատության առաջացման նախադրյալները, վարչական արդարադատության հասկացությունը և իրավական ապահովումը, վարչական դատավարության հասկացությունն ու նշանակությունը և վարչական գործի դատական քննության հիմունքները:

2. կարողանալ ուսումնասիրել վարչարարության ինստիտուտի հետազոտական մեթոդաբանությունը և զարգացման օրինաչափությունները, ինքնուրույն գնահատել վարչական վարույթի նշանակման և անցկացման առանձնահատկությունները, ստացված տեսական գիտելիքների հիման վրա վերլուծել վարչարարության ընթացակարգային հիմնահարցերը, տարանջատել վարչարարության և վարչական վարույթի բաժանումները՝ ըստ տարբեր

տեսությունների ու մոտեցումների, հասկանալի վարչական վարույթի էությունը և նրա կարևորությունը վարչական արդարադատության ապահովման համար, պատկերացնել և տարբերակել վարչական ու դատական կարգով անձի և քաղաքացու իրավունքների ու օրինական շահերի պաշտպանության կառուցակարգերը, վերլուծել արտասահմանյան առաջավոր փորձը մարդու իրավունքների վարչաիրավական ապահովման գործում, գնահատել այդ փորձի դրական ու բացասական ասպեկտները:

3. տիրապետել մարդու իրավունքների պաշտպանության զարգացման պատմական ուղիում վարչարարության ինստիտուտի գնահատականներին, վարչական վարույթի և դրա մեջ մտնող հիմնական տարրերի բնորոշումներին, ուսումնասիրման եղանակներն ու իրականացման հիմնական մոտեցումներին, վարչական դատավարության հասկացությանն ու նշանակությանը, վարչական գործի դատական քննության հիմունքներին, վարչական դատավարության կազմակերպման իրավական ապահովմանը ՀՀ-ում, վարչարարության կիրարկումներին մարդու իրավունքների պաշտպանությամբ զբաղվող կառույցների հետ փոխգործակցության հեռանկարում, վարչարարությամբ պատճառված վնասի համար պատասխանատվության ժամանակ վնասի հատուցման նախապայմաններին, եղանակներին, ընթացակարգին:

Բովանդակությունը.

N	ԲԱԺԻՆԸ, ԹԵՄԱՆ	ՊԱՐԱՊՄՈՒՆ ՔԻ ՏԻՊԸ, ԺԱՄԵՐԻ ԹԻՎԸ			Վերջնա
		Դաս սա խո - սու թյո ւն	Սեմ ինա ր, գոր ծնա կան	Ին քն ու րու յն	
	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	1			
Թեմա 1	Վարչարարության և վարչական վարույթի հասկացությունները, վարչարարության հիմնարար սկզբունքները	3		6	
	Վարչարարության և վարչական վարույթի հասկացությունները, կիրառման շրջանակները, օրենսդրական հիմքերը:				Ծանոթանալ ՀՀ գործ մասնագիտական գրա վարչարարության և սահմանումներին, կարողանալ վերլուծել դր

	Վարչարարության հիմնարար սկզբունքները Հայաստանի Հանրապետությունում: Գործերի ենթակայությունը վարչական մարմիններին, վարչական մարմինների փոխօգնությունը:				բաղադրատարրերն ու առանձնահատկությունն տեսական գիտելիք վարչարարության հիմն բխող պահանջներին Հանրապետությունում մարմիններին գործեր ենթակայության, վարչական փոխօգնության կազմակերպությունը:
Թեմա 2	Վարչական վարույթի հիմնադրույթները Հայաստանի Հանրապետությունում	4	2	6	
	Վարչական վարույթի փուլերը և մասնակիցները, ներկայացուցչությունը վարչական վարույթում: Վարչական մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից գործերը քննարկելու և լուծելու անհնարինությունը, բացարկ ու ինքնաբացարկ հայտնելը: Վարչական վարույթի վերաբերյալ գործերը վարելը և հաշվառելը, իրականացման լեզուն, արձանագրություն կազմելը, վարչական ծախսերը: Վարչական վարույթի ժամկետները, վարույթը կասեցնելը, կարճելը և վերսկսելը				Իմանալ ՀՀայաստանի Հանրապետության վարչական վարույթի հաստատված քաղաքական քաղաքական և կարգավիճակներին վերաբերող կարգավորումները, Տիրապետել վարչական պաշտոնատար անձի կողմից գործերը քննարկելու և լուծելու անհնարինությունը, բացարկ ու ինքնաբացարկ հայտնելը, իրականացման լեզուն, արձանագրություն կազմելը, վարչական ծախսերը: Վարչական վարույթի ժամկետները, վարույթը կասեցնելը, կարճելը և վերսկսելը
Թեմա 3	Վարչական ակտը և դրա ընդունման ընթացակարգը	2		6	
	Վարչական ակտի հասկացությունը, տեսակներն ու ձևերը: Վարչական ակտի ընդունելն ու իրազեկելը, որոշակիությունը և հիմնավորումը: Վարչական ակտը առ ոչինչ, անվավեր				Վերլուծել վարչական ակտի տեսակներն ու ձևերը: Վարչական ակտի ընդունելն ու իրազեկելը, որոշակիությունը և հիմնավորումը: Վարչական ակտը առ ոչինչ, անվավեր

	կամ ուժը կորցրած ճանաչելու հիմքերը և ընթացակարգը:				պահանջներին:
Թեմա 4	Բողոքարկման վարույթը և վարչական ակտերի հարկադիր կատարումը վարչարարության շրջանակներում	2		6	
	Բողոքարկման հիմքերն և բողոքների քննարկման կարգը: Վարչական ակտի հարկադիր կատարման ապահովումը:				Իմանալ վարչարարության վարույթի և արդյունքում ակտի բողոքարկման տեսակարգավորումները, Կարողանալ գնահատել վարչական ակտի հարկադիր կատարման նորմատիվային պահանջներին:
Թեմա 5	Պատասխանատվությունը վարչարարությամբ պատճառված վնասի համար	4	2	8	
	Պատասխանատվությունը կրողը և պատասխանատվության հիմքերը: Վնասի հատուցման նախապայմանները, եղանակները և ընթացակարգը: Ոչ գույքային վնասի հատուցման հիմքերը և կարգը, ոչ գույքային վնասը դրամական միջոցներով հատուցելու ձևերը:				Ծանոթանալ վարչական պաշտոնատար անձանց վնասի որակման ընթացակարգերին, Կարողանալ պատասխանատվության պահանջները, Տիրապետել վնասի հասցեագրման առանձնահատկություններին:
Թեմա 6	Վարչական արդարադատության իրավական ինստիտուտը	4		6	
	Վարչական արդարադատության առաջացման նախադրյալները: Վարչական արդարադատության հասկացությունը և իրավական ապահովումը: Վարչական արդարադատությունը դատական իշխանության				Իմանալ արդարադատության համեմատության արդարադատության կառուցման և Կարողանալ տարբերակել արդարադատության առաջավոր փորձն ու ձեռնարկը: Տիրապետել արդարադատության տեսական վերաբերյալ գիտելիքներին:

	<p>համակարգում: Արտասահմանյան երկրներում վարչական արդարադատության ձևավորման ու զարգացման պատմական օրինաչափությունները: Վարչական արդարադատության ինստիտուտը և մարդու իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության խնդիրները:</p>				
Թեմա 7	Վարչական դատավարական իրավունքը Հայաստանի Հանրապետությունում	4		6	
	<p>Վարչական դատավարության հասկացությունն ու նշանակությունը և վարչական գործի դատական քննության հիմունքները: Դատավարական սկզբունքներն ըստ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի:</p>				Ծանոթանալ վարչական խախտված իրավունք շահերի պաշտպանության Տիրապետել ՀՀ գր դատավարական վերաբերող հիմնական մոտեցումները:
Թեմա 8	Վարչական դատավարության կազմակերպումը Հայաստանի Հանրապետությունում	4	2	8	
	<p>Վարչական դատավարությունը և դրա փուլերը: Վարչական գործերի դատաքննությունն առաջին ատյանում, բողոքարկման ընթացակարգերը:</p>				Իմանալ իրավունքների կազմակերպման դատա գիտելիքներ, Կարողանալ տարբերա իրավունքների պաշտ բողոքարկման ընթացա
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ		32	6	52	

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
17. Առաջին միջանկյալ	0-4
18. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
19. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

06/M07. ՀՀ ընտրական իրավունք և համակարգեր (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակը ուսանողներին ընտրությունների ողջ գործընթացի և ՀՀ օրենսդրության վերաբերյալ տեսական և գործնական գիտելիքների մատուցումն է: Դասավանդման հիմքում ընտրական տարբեր համակարգերի ու տեխնոլոգիաների յուրահատկությունների համեմատական վերլուծությունն է ու դրա հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության (ինչպես նաև Արցախի Հանրապետության) ընտրական օրենսդրության և ընտրությունների ոլորտի մանրամասն ուսումնասիրությունը: Այս գիտելիքների իմացությունն ու հմտությունների տիրապետումը թույլ է տալիս քաղաքացիական որոշակի դիրքորոշմամբ ուսանողներին ներգրավվել ընտրությունների գործընթացներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

- ընտրությունների դերը ժողովրդաիշխանության համատեքստում,
- ընտրությունների կազմակերպման ու անցկացման սկզբունքները,
- ընտրությունների հիմնական սուբյեկտները, մասնակիցները,
- պետության դերը ընտրությունների գործընթացում,
- հանրաքվեի կազմակերպման ու անցկացման գործընթացը,
- ընտրական տեխնոլոգիաների առանձնահատկությունները,
- կեղծիքներն ու մանիպուլյացիաներն ընտրական քարոզարշավում,
- ՀՀ ընտրությունների սահմանադրական հիմունքները,
- ՀՀ ընտրությունների կազմակերպման ու անցկացման մանրամասն գործընթացները,
- տարբեր մակարդակների՝ համապետական և ՏԻՄ ընտրությունների առանձնահատկությունները:

2. կկարողանա

- ապահովել տեսական ու գործնական գիտելիքների արդյունավետ կիրառություն,
- հանձնել ՀՀ ընտրական հանձնաժողովում ընդգրկվելու քննություն և ստանալ լիցենզիա,
- արդյունավետ հաղորդակցվել ընտրությունների ոլորտում առկա խնդիրների շուրջ,
- կազմակերպել ուսումնասիրվող թեմաների վերաբերյալ քննարկում,
- աշխատել որպես տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամ կամ դիտորդ:

3. կտիրապետի

- ՀՀ-ում ընտրությունների ոլորտը կարգավորող օրենսդրական դաշտին՝ ՀՀ ընտրական օրենսգիրք, ՀՀ ԿԸՀ որոշումներ և այլն,
- տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամի նվազագույն գիտելիքներին ու հմտություններին,
- քաղաքացիական ակտիվ գիտակցություն ունեցող ընտրողին յուրահատուկ գիտելիքներին ու հմտություններին,
- ընտրական ու քաղաքական թեմաներով քննարկումներ ու բանավեճեր վարելու առանձնահատկություններին:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	Ներածություն: Ընտրություններ, ընտրական հետազոտությունների տեսական ու մեթոդական հիմունքները	3	1		Մագիստրանտը կտիրապետի ընտրական հետազոտությունների մեթոդներին
	Ընտրությունների հասկացությունը և սոցիալական գործառույթները, ընտրական հետազոտությունները որպես գիտելիքի ճյուղ ու առանձին առարկա, ընտրական հետազոտությունների մեթոդները:				
Թեմա 2	Ընտրությունները հասարակության քաղաքական	2	1	1	Մագիստրանտը կիմանա ընտրությունների

	համակարգում				ձևերն ու ֆունկցիաները, դրանց կազմակերպման սկզբունքները
	Ընտրությունների ինստիտուտը որպես ժողովրդավարական համակարգի հիմնարար պայման, ընտրությունների էությունը, ձևերն ու ֆունկցիաները, ընտրությունների կազմակերպման ու անցկացման սկզբունքները:				
Թեմա 3	Ընտրական համակարգ. էությունն ու կառուցվածքը	2	1	1	Մագիստրանտը կտարբերի ընտրական համակարգերը, կիմանա ընտրական մարմինների կազմավորման կարգը
	Ընտրական համակարգի հասկացությունը, ընտրությունների սուբյեկտները. ընտրողներ, ընտրական մարմիններ, դրանց կազմավորման ձևերը, կուսակցություններ, թեկնածուներ, վստահված անձինք, դիտորդներ, ՁԼՄ-եր, պետություն, ընտրական իրավունքը որպես ընտրական համակարգի բաղադրիչ, ընտրական				

	իրավունքի աղբյուրների հասկացությունը:				
Թեմա 4	Ընտրական գործընթաց	4		2	Մագիստրանտը կտիրապետի ընտրական մարմնի անդամի լիազորությունների ն, կհասկանա ընտրական ողջ գործընթացը ՀՀ- ում
	Ընտրական գործընթացի հասկացությունը, ընտրական համակարգի գործունեության ընթացքը, փուլերը, ընտրությունների նշանակում, ընտրողների գրանցում, ընտրատարածքների ու տեղամասերի ձևավորում, թեկնածուների առաջադրում և գրանցում, նախընտրական պայքար ու քարոզչություն, քվեարկություն, արդյունքների ամփոփում, ընտրական համակարգի ձևավորման գործընթացը:				
Թեմա 5	Ընտրական համակարգերի տեսակները	4	1	1	Մագիստրանտը կիմանա ընտրական մեծամասնական, համամասնական ու խառը ընտրական համակարգերի

					էությունը, դրանց հիմնական տարբերությունները
	Ընտրական համակարգերի հիմնական տեսակները, ընտրական համակարգի տեսակի ընտրության խնդիրը:				
Թեմա 6	Հանրաքվեի ժողովրդաիշխանության համակարգում	2	1		Մագիստրանտը կիմանա համապետական ու տեղական հանրաքվեների կազմակերպման առանձնահատկությունները
	Հանրաքվեի ինստիտուտի ընդհանուր բնութագիրը, հանրաքվեի կազմակերպման ու անցկացման գործընթացը:				
Թեմա 7	Ընտրական տեխնոլոգիաներ	2	1	1	Մագիստրանտը կտիրապետի որոշ քաղաքական ու ընտրական տեխնոլոգիաների
	Ընտրական տեխնոլոգիաները որպես քաղաքական տեխնոլոգիաների տարատեսակներ, մասնագիտական գործունեությունն ու ռեսուրսային ապահովությունը ընտրական տեխնոլոգիաների ոլորտում:				
Թեմա 8	Ընտրական քարոզարշավի	2	1	1	Մագիստրանտը կիմանա

	ռազմավարությունն ու մարտավարությունը				ընտրական քարոզարշավի ռազմավարության և մարտավարության տարբերությունները
	Ընտրական քարոզարշավի ռազմավարությունը, ընտրական քարոզարշավի մարտավարությունը:				
Թեմա 9	Ոչ կոռեկտ ընտրական տեխնոլոգիաներ	2	1	1	Մագիստրանտը կհմանա կիրառվող որոշ ոչ կոռեկտ ընտրական տեխնոլոգիաների մասին, կկարողանա հասկանալ դրանց ազդեցությունը ընտրությունների արդյունքների վրա
	Ոչ կոռեկտ ընտրական տեխնոլոգիաների առանձնահատկությունները, կեղծիքներն ու մանիպուլյացիան ընտրական քարոզարշավում:				
Թեմա 10	ՀՀ ընտրական իրավունք և օրենսդրություն	8	4	4	Մագիստրանտը կհմանա ՀՀ ընտրությունների սահմանադրական հիմունքները, օրենսդրությունը, հանձնաժողովների կազմավորման կարգը, քվեարկության կազմակերպման ու անցկացման փուլերը, կկարողանա

					գործնականում կիրառել ստացած գիտելիքները
	<p> ՀՀ ընտրությունների սահմանադրական հիմունքները, ընտրողների ցուցակները, ընտրական տեղամասերն ու ընտրատարածքները, նախընտրական քարոզչությունն ու ընտրությունների ֆինանսավորումը, վստահված անձինք, դիտորդները և ՋԼՄ-երի ներկայացուցիչները, ընտրական հանձնաժողովների համակարգը, հանձնաժողովների լիազորությունները, ընտրական հանձնաժողովների կազմավորումը, քվեարկության կազմակերպումն ու կարգը, քվեարկության արդյունքների ամփոփումը, ՀՀ Նախագահի ընտրությունը, ՀՀ ԱԺ ընտրությունը, ՏԻՄ ընտրությունները, հանրաքվեն ՀՀ-ում: </p>				
<p> Ընդամենը՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ </p>					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի հմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
20. Առաջին միջանկյալ	0-4
21. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
22. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

Տիտղոսային ծրագրի կամընտրական դասընթացներ

06/M14. ՀՀ հարկային իրավունք (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակներ է հարկային հասկացությունները, հարկային վարչարարության հիմնարար սկզբունքները, գործերի ենթակայությունը վարչական մարմիններին, վարչական մարմինների փոխօգնությունը, վարչական վարույթի փուլերը, ժամկետներն ու մասնակիցները, վարչական մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից գործերը քննարկելու և լուծելու անհնարիությունը, բացարկ ու ինքնաբացարկ հայտնելը, վարչական ակտի հասկացությունը, տեսակներն ու ձևերը, վարչարարության շրջանակներում բողոքարկման վարույթի և վարչական ակտերի հարկադիր կատարման առանձնահատկությունները, նաև վարչարարությամբ պատճառված վնասի համար պատասխանատվության ժամանակ վնասի հատուցման նախապայմանները, եղանակները, ընթացակարգը: Ուսումնասիրվում են նաև վարչական արդարադատության իրավական ինստիտուտը, առաջացման նախադրյալները, արտասահմանյան երկրներում վերջինիս ձևավորման ու զարգացման պատմական օրինաչափությունները, առնչությունը մարդու իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության խնդիրներին, ինչպես նաև վարչական դատավարության հասկացությունն ու նշանակությունը և վարչական գործի դատական քննության հիմունքները, Վարչական դատավարության կազմակերպման իրավական ապահովումը մեր երկրում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանան Հարկային վեճերի լուծման կարգը, հարկային օրենսդրության և հարկային հարաբերությունները կարգավորող մյուս իրավական ակտերի խախտումների համար պատասխանատվությունը, ինչպես նաև այն սկզբունքները, որոնց վրա հիմնվում են հարկերի մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը և հարկային հարաբերություններ կարգավորող մյուս իրավական ակտերը:

2. Կկարողանան Հարկային իրավական ինստիտուտները վերլուծելիս ծանոթանալ վարչական և ֆինանսական բնույթի հիմնական փաստաթղթերի հետ:

3. Կտիրապետեն Դասընթացը յուրացնել իսկ տիրապետեն հարկային իրավունքի առանձնահատկություններին, ճիշտ կնկալեն հարկային, ինչպես ներպետական այնպես էլ միջազգային իրավական ակտերի առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքի տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դաս ախտ- սույն	Սե մին ար, գոր ծն ակ ան	Ինք նու- րույ ն	
	ՆԵՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆ				
Թեմա 1	Հարկը որպես տնտեսաիրավական կատեգորիա				
	Հարկի սահմանման ժամանակակից հիմնախնդիրները: Հարկի իրավաբանական սահմանումը: Հարկի հատկանիշները և բնորոշ գծերը: Հարկի գործառույթները և դրանց փոխադարձ կապը: Հարկման սկզբունքներ և համակարգեր: Հարկերի դասակարգումը: Ուղղակի հարկեր: Անուղղակի հարկեր: Պետական պարտադիր այլ վճարների բնութագրումը և հարկից դրանց տարանջատման առանձնահատկությունները	2		4	Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի հարկը իրավաբանական հարթության մեջ ընկալելու համար: Միաժամանակ կտարբերակի հարկը, պարտադիր այլ վճարներից:
Թեմա 2	Հարկային իրավունքը ՀՀ իրավունքի համակարգում				

	<p>Հարկային իրավունքի հասկացությունը, առարկան և մեթոդը: Հարկային իրավունքի հարաբերակցությունը իրավունքի մյուս ճյուղերի հետ: Հարկային իրավունքի համակարգը, նրա կազմը: Հարկային իրավունքի սկզբունքները և բովանդակությունը: Հարկային իրավունքի գործառույթները:</p>	2		4	<p>Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի հարկային իրավունքի ուսումնասիրման առարկայի, մեթոդաբանության, ինչպես նաև տվյալ ճյուղին բնորոշ գործառույթների մասին:</p>
Թեմա 3	Հարկաիրավական նորմերը հարաբերությունը և				
	<p>Հարկաիրավական նորմի հասկացությունը, կառուցվածքը և դրա ընդհանուր բնութագիրը: Հարկաիրավական նորմերի դասակարգումը և բովանդակությունը: Հարկային իրավաժողովրդականությունների դասակարգումը: Հարկային իրավաժողովրդականության կառուցվածքը, տարրերը, սուբյեկտները: Հարկային իրավաժողովրդականությունների ծագման, փոփոխման և դադարման հիմքերը:</p>	2		3	<p>Վերջնարդյունք-թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի հարկային իրավական նորմի բնութագրի մասին, կկարողանա դասակարգել նորմերն և տարբերակել իրավաժողովրդական և սուբյեկտային կազմը:</p>
Թեմա 4	ՀՀ հարկային համակարգը				
	<p>Հարկային համակարգի հասկացությունը և տնտեսաիրավական բնութագրումը: ՀՀ հարկային համակարգը և դրա տարրերը: ՀՀ հարկային համակարգի կայացում և զարգացումը: Հարկային հարաբերությունների նորմատիվ կարգավորումը: ՀՀ հարկային համակարգի մարմինները, դրանց գործառույթներն ու լիազորությունները:</p>	2		4	<p>Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի հարկային համակարգի, հարկային հարաբերությունների, ինչպես նաև հարկային մարմինների գործառույթների վերաբերյալ:</p>
Թեմա 5	ՀՀ հարկային օրենսդրությունը				

	<p>Հարկային օրենսդրության հասկացությունը: Հարկային օրենքները: Հարկային օրենսդրության համակարգը: Հարկային օրենքի ընդունումն ու գործողության մեջ դնելը: «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հիմնական դրույթները: Առանձին հարկատեսակների մասին ՀՀ օրենքները, հաստատագրված վճարներ, պարզեցված հարկ, պարտադիր սոցիալական ապահովության վճար: Մաքսատուրք, պետական տուրք: Միջազգային պայմանագրերը ՀՀ հարկային օրենսդրության համակարգում:</p>	2		3	<p>Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի ոլորտի նորմատիվ իրավական ակտերի օրենքների, դրանցում արտացոլված հիմնական դրույթների , դրանց ընդունման և գործության վերաբերյալ:</p>
Թեմա 6	Պետության հարկային քաղաքականությունը				
	<p>Պետության հարկային քաղաքականության հասկացությունը, նպատակներն ու խնդիրները: Հարկային քաղաքականության սուբյեկտների կազմը: Հարկային քաղաքականության իրականացման մեթոդները, ձևերը, լծակները:</p>	2		3	<p>Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի երկրում իրականացվող հարկային քաղաքականության, դրա իրականացման, ձևերի մեթոդների վերաբերյալ:</p>
Թեմա 7	Հարկման սուբյեկտների իրավունքներն ու պարտականությունները:				
	<p>Հարկային ծառայության կազմակերպման սկզբունքներ: հարկային մարմնի գործառույթները: Հարկ վճարողների իրավունքները և պարտականությունները: Հարկային մարմնի իրավունքները և պարտականությունները:</p>	2	2	4	<p>Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի ինչպես հարկ վճարողի, այնպես էլ հարկային մարմնի հիմնական իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ:</p>
Թեմա 8	Հարկային տեսչությունների աշխատանքի				

	կազմակերպում				
	Հարկային մարմինների կողմից հարկ վճարողների հաշվառումը: Հարկ վճարողների սպասարկման համակարգ	2		4	թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի հարկ վճարողին վերաբերելի հաշվառման և ընդհանրապես սպասարկման համակարգի մասին:
Թեմա 9	Հարկային վերահսկողություն				
	Հարկային ստուգումների նպատակներն ու տեսակները: Հարկային ուսումնասիրություններ: Ստուգվող սուբյեկտի և հարկային տեսուչի իրավունքներն ու պարտականությունները: Ստուգման անցկացման կազմակերպում և դրա արդյունքների ձևակերպում: Հարկային մարմինների գործողությունների բողոքարկման համակարգ:	2		3	թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի հարկային ստուգման էության, ստուգման կազմակերպման, անցկացման և վերջնարդյունքի վերաբերյալ:
Թեմա 10	Հարկային իրավախախտումները				
	Հարկային իրավախախտման հասկացությունը և հիմնական հատկանիշները: Հարկային իրավախախտումների դասակարգումը: իրավախախտման սուբյեկտիվ կողմի հիմնահարցերը հարկային իրավունքում: Հարկային իրավախախտումների նպատակը և դրդապատճառները:	2		3	թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի հարկային ոլորտի իրավախախտման և դրանց դասակարգման, ինչպես նաև կատարման դրդապատճառների վերաբերյալ:
Թեմա 11	Պատասխանատվությունը հարկային օրենսդրությունը խախտելու համար				

	Պատասխանատվության հասկացությունը և հատկանիշները: Հարկային պատասխանատվության սուբյեկտները: Ֆինանսական պատասխանատվություն: Վարչական պատասխանատվություն: Քրեական պատասխանատվություն:	2		4	Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի բավականին կարևոր ինստիտուտի՝ հարկային իրավախախտումների նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվության վերաբերյալ:
Թեմա 12	Միջազգային հարկային իրավունքի հիմունքները				
	Պետությունների համագործակցության նորմատիվային բովանդակությունը հարկման ոլորտում: Հարկային համագործակցության նպատակները և ձևերը: Միջազգային կրկնակի հարկման հասկացությունը և դրա կարգավորման եղանակները: Տնտեսագիտական կրկնակի հարկում: Իրավաբանական կրկնակի հարկում:	2	2	3	Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի ոլորտի միջազգային կրկնակի հարման ինստիտուտի, նշվածի կարգավորման եղանակների, ինչպես նաև պետությունների համագործակցության բովանդակության մասին:
Թեմա 13	ՀՀ միջազգային պայմանագրերի տեսակներ				
	Հարկային պայմանագրեր՝ Հայաստանը միջազգային պայմանագրերի համակարգում: Եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու մասին համաձայնագրեր: Հարկային հարցերում փոխադարձ վարչական օգնություն ցուցաբերելու մասին համաձայնագրեր:	2	2	4	Թեմայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողն ամբողջական պատկերացում կկազմի ոլորտի միջազգային իրավական ակտերի շրջանակում ոլորտին առնչվող պայմանագրերի, համաձայնագրերի և հարկային հարցերում փոխադարձ վարչական օգնություն ցուցաբերելու մասին համաձայնագրերի վերաբերյալ:

ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ				
-----------------------------------	--	--	--	--

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից մեկն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

06/M15. ՀՀ մաքսային իրավունք (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

մաքսային իրավունք առարկան ուսումնասիրելիս ուսանողներին զինել անհրաժեշտ գիտելիքներով ըմբռնելու անկախ զարգացման ուղղի բռնած ինքնիշխան ՀՀ-ն մաքսային քաղաքականության էությունը արտաքին տնտեսական և առևտրային գործունեության ոլորտում, որը կնպաստի ուսանողների պրակտիկ գործունեության մեջ ճշտորեն կիրառելու այն: Ծրագրի հիմնական նպատակային դրույթները արտացոլում են

- ՀՀ և նրա մաքսային մարմինների ինչպես ներտնտեսական, այնպես էլ արտաքին տնտեսական գործընթացում տնտեսական իշխանության կազմակերպման ձևերը և մեթոդները:
- Ցույց են տալիս մաքսային մարմինների արտաքին առևտրային գործունեության ընթացքում ծավալվող իրավական հարաբերությունների առանձնահատկությունները և լուսաբանում են այդ հարաբերությունները կարգավորող մաքսային իրավական նորմերի բովանդակությունը:
- Հստակեցնում են մաքսային գործունեությանը բնորոշ հսկողության և վերահսկողության գործառույթները, որոնք իրենց դրսևորումն են ստանում մաքսային իրավական ցանկացած ինստիտուտի նորմերի կիրառման ընթացքում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանան

Մաքսային իրավունքի ինչպես տեսական, այնպես էլ գործնական պարապմունքների ընթացքում ձեռք բերած գիտելիքները կնպաստեն ուսանողներին արագ կողմնորոշվելու մաքսային օրենսդրության աղբյուրների բարդ համակարգում և ճիշտ կիրառելու այդ ակտերի պահանջները, արտաքին տնտեսական կյանքի այս կամ այն ոլորտում ծագած մաքսային տնտեսական հիմնախնդիրները լուծելիս կամ դրա հետ կապվող հարցեր քննարկելիս:

Վերոնշյալ առարկայի ուսումնական ձեռնարկում տեղ գտած մաքսային իրավական ինստիտուտները վերլուծելիս անհրաժեշտություն կառաջանա նաև ծանոթանալու վարչական, հարկային և ֆինանսական բնույթի որոշ փաստաթղթերի աշխատանքների հետ, որոնք հիմնականում վերաբերում են

հանրապետության մաքսային սահմանով ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների փոխադրումների հայտարարագրմանը, մաքսատուրքերի, մաքսավճարների, մաքսային ռեժիմների և հատկապես հսկողության կազմակերպման ձևակերպումները, հարկերի գանձման կարգը:

2. Կկարողանան

Ուսանողները կկարողանան՝

1. վերլուծել Հայաստանի Հանրապետության և նրա մաքսային մարմինների ինչպես ներտնտեսական, այնպես էլ արտաքին տնտեսական գործընթացում տնտեսական իշխանության կազմակերպման ձևերը և մեթոդները,
2. ցույց տալ մաքսային մարմինների Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային տարածքում արտաքին առևտրային գործընթացում և երրորդ պետությունների հետ ծավալվող իրավական հարաբերությունների առանձնահատկությունները և լուսաբանել այդ հարաբերությունները կարգավորող մաքսային իրավական նորմերի բովանդակությունը,

3. Կտիրապետեն

Պետությունների արտաքին տնտեսական համագործակցությունն իրականացվում է Եվրոպական և Եվրասիական տնտեսական միությունների ակտիվ մասնակցությամբ, որոնք տնտեսական և իրավական մեթոդներով ուղղորդում են անդամ պետությունների մաքսային գործունեությանը, խստորեն պահպանելով մասնակից ցանկացած պետության տնտեսական և պետական ինքնիշխանությունը և անվտանգությունը միջազգային մաքսային համագործակցության ոլորտում:

ՀՀ մաքսային գործունեության ներպետական և միջազգային իրավական սկզբունքների ելակետային դրույթներին համապատասխան կտիրապետեն Եվրասիական տնտեսական միությունում և ՀՀ-ում գործող մաքսային համակարգին և մաքսային գործունեության իրավական կարգավորմանը:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			
		դասախոսություն	սեմինար, գործնական	ինքնուրույն	
Թեմա 1	ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ	2			
	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՌԱՐԿԱՆ, ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԵԹՈՂԸ, ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐԸ, ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ	2		6	Միջազգային և համագործակցության պահանջված իրավական և մաքսային իրավական կարգավորման հանրային բնույթը ցույցում են պետական ինքնիշխանությունը

	«Մաքսային իրավունքի կարգավորման առարկա» հասկացությունը «Մաքսային իրավունքի կարգավորման մեթոդ» հասկացությունը, առանձնահատկությունները, Մաքսային իրավունքի սկզբունքները, համակարգը և աղբյուրները:				որոնք կարգավորվում են միջազգային իրավունքի մագիստրանտների կերպարման կարգի մասին:
Թեմա 2	ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԻ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ	3		5	
	«Մաքսային իրավական նորմեր» հասկացությունը և տեսակները, Մաքսային իրավական նորմերի կառուցվածքը և դասակարգումը:				Մաքսային իրավական նորմերի մագիստրանտների իրավանորմերի կառուցվածքը:
Թեմա 3	ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ և ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	3		6	
	«Մաքսային իրավահարաբերություններ» հասկացությունը «Մաքսային իրավահարաբերությունների» կառուցվածքը, ծագման իրավական հիմքերը և դասակարգումը:				Գույքային իրավահարաբերության իրավական հասկացությունը և իրավահարաբերության ծագման առանձնահատկությունները, սահմանազանները, իրավահարաբերության իրավական կառուցվածքը, որոնք մագիստրանտների կտան ճիշտ կերպով:
Թեմա 4	ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԸ, ԴՐԱՆՑ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	2		3	

	<p>«Մաքսային իրավունքի սուբյեկտներ» հասկացությունը, տեսակները, ՀՀ մաքսային մարմինների համակարգը, դրանց կազմակերպման և գործունեության սկզբունքները ՀՀ մաքսային մարմինների իրավասությունը, Մաքսային իրավունքի այլ սուբյեկտները, դրանց տեսակները, կարգավիճակի իրավական առանձնահատկությունները Մաքսային ներկայացուցիչը որպես մաքսային իրավահարաբերության սուբյեկտ Մաքսային փոխադրողը որպես մաքսային իրավահարաբերության սուբյեկտ Ժամանակավոր պահպանման պահեստի կազմակերպիչի կարգավիճակի իրավական առանձնահատկությունները Մաքսային պահեստի կազմակերպիչի գործունեության իրավական կարգավորումը Անմաքս առևտրի խանութի կազմակերպիչի կարգավիճակի իրավական առանձնահատկությունները լիազորված տնտեսական օպերատորը որպես մաքսային իրավահարաբերության սուբյեկտ</p>				<p>Մաքսային օրենսդրության մագիստրանտ կրնձեռի լիազորված մաքսային իրավասությունների մասնակից այլ կարգավիճակ</p>
<p>Թեմա 5</p>	<p>ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ՄԱՔՍԱՑԻՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>	<p>2</p>		<p>6</p>	<p>Մաքսային մագիստրանտ համաձայնագրի սահմանափակումները և դիվանագիտական հարաբերությունների անձնական օգ</p>

	Քաղաքացիների անձնական օգտագործման ապրանքները և տրանսպորտային միջոցների ներմուծման և արտահանման հայտարարագրման իրավական կարգավորումը Օտարերկրյա քաղաքացիների առանձին կատեգորիաներ՝ մաքսային սահմանով ապրանքների տեղափոխման մաքսային իրավական կարգավորումը				և իրերի իրավ
Թեմա 6	ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ	3		5	
	«Մաքսային ընթացակարգեր» հասկացությունը և իրավական առանձնահատկությունները Մաքսային ընթացակարգերի իրավական կարգավորում Մաքսային ընթացակարգերի տեսակները, դրանց իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները				Ընթացակարգ տրանսներին կողմնորոշվել ընթացակարգ տրության իրագործարքի արաստիճանի:
Թեմա 7	ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՀՄԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ	3		6	
	Մաքսային հսկողություն» հասկացությունը, սկզբունքները Մաքսային հսկողություն իրականացնող սուբյեկտների կարգավիճակը, հսկողության գոտիները և օբյեկտները				Մաքսային գրտացուվում է օսահմանված մվերահսկողուրցից յուրաքանչկարգավորմանթյուններ, որոնտիրապետել մ

	<p>Մաքսային հսկողության ձևերը, դրանց կիրառման իրավական հիմքերը</p> <p>Մաքսային ստուգումը որպես հսկողության ձև, դրա բովանդակության իրավական առանձնահատկությունները</p> <p>Ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների հետբացթողումային հսկողության իրավական առանձնահատկությունները</p>				
Թեմա 8	<p>ՄԱՔՍԱՑԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱՎԱՆԱՑՎՈՂ ԱՐԺՈՒԹԱՑԻՆ ՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ</p> <p>«Արժույթային կարգավորում և հսկողություն» հասկացությունը, իրավական կարգավորումը</p> <p>Մաքսային մարմինների կողմից իրականացվող արժույթային հսկողությունը արտահանվող և ներմուծվող ապրանքների գործառնությունների ոլորտում</p>	2		6	
Թեմա 9	<p>ՄԱՔՍԱՑԻՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ</p>	3		3	Միջազգային սներպետական թային հսկողում է պետության մարմիններին, արժույթային գարտացույց է պետություններ փոխհարաբեր

	<p>Մաքսավճարների իրավական կարգավորման ժամանակակից քաղաքական պահանջները «Հարկեր», «մաքսավճարներ» և «պարտադիր այլ վճարներ» հասկացությունը, տեսակները, իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները Հարկի հասկացությունը, իրավական առանձնահատկությունները Հարկային իրավահարաբերությունների կառուցվածքը Մաքսային մարմինների կողմից գանձվող հարկերի իրավական կարգավորումը Մաքսատուրքերի իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները Մաքսատուրքերի վճարման ապահովման օրենսդրական հիմքերը Մաքսատուրքերի վճարումն ապահովող հարկադրանքի միջոցները Մաքսային վճարների իրավական կարգավորումը</p>				Պետական բյուրո է մաքսային վճարող գիստրանտը և մաքսային տուրք կազմային և ոչ ոքոնք ընկած է հիմքում: Հաշվառման սահմանված մեծ գնահատելու և պաշտպանված
Թեմա 10	<p>ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱՊԱՀ ԵՎ ԻՐԱՎԱԿԻՐԱՌ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՀ-ՈՒՄ</p>	2		5	
	<p>«Նախնական քննություն» հասկացությունը, դրա իրականացման ձևերը Նախաքննություն և հետաքննություն Հետաքննության մարմինների լիազորությունները Մաքսային մարմինների օպերատիվ հետախուզական գործունեությունը</p>				Մաքսային սահմանադրարտահանման գործընթացները ապահովման նպատակով մինները օժտված ենությամբ, որը իրավախախտության նախազգուշաց
Թեմա 11	<p>ՊԱՏԱՄԻԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՕՐԵՆՄԴՐՈՒԹՅԱՆ ԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ</p>	3		2	
	<p>«Մաքսային իրավախախտումներ» հասկա-</p>				Մաքսային իրավախախտումներ

	ցությունը և կազմը Պատասխանատվությունը մաք- սային կանոնների խախտումների համար Մաքսանենգության քրեաիրավական պատաս- խանատվությունը				հիմքը մաքսային նատվությունն սահմանված կ մաքսային կան էլ մաքսանենգ զիստրանտը տ պատասխանա առանձնահաս սահմանազաս քաղաքացիակ նատվության է
Թեմա 12	ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐԻ ՎԱՐՈՒՅԹԸ	2		5	
	«Մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ գործերի վարույթ» հասկա- ցությունը Մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ գործերի վարույթի խնդիրները և սկզբունքները Մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ գործերի վարույթի իրավական հիմքերը Մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ գոր- ծերի վարույթի փուլերը Մաքսային կանոնների խախտման վարույթի մասնակիցները, նրանց իրա- վունքները և պար- տականությունները Ապացույցները մաքսային իրա- վախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթում Մաքսային վարույթի հարկադ- րանքի միջոցները				Մաքսային վա իրավական ին տրանտը պետ մաքսային իրա վարույթի փուլ վական հիմքեր մարմինների կ իրավական ա
Ընդամենը՝	90 ժամ, 3 կրեդիտ				

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի
իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու,
ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների
դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,

- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0,5).

Քննության տեսակը	Միավոր
23. Առաջին միջանկյալ	0-4
24. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
25. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

06/M02. Պատվամենտական իրավունք (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց:

Նպատակը.

ներկայացնել իրավաստեղծ գործունեության հասկացությունը, էությունը և նշանակությունը, իրավաստեղծ գործունեության և օրենսդրության պատմական զարգացումը Հայաստանում, ԱԺ պատգամավորի իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները, պատգամավորական խմբակցությունները ԱԺ-ում, ԱԺ պատգամավորական խմբերը, դրանց ստեղծման կարգը, ԱԺ նախագահը, նրա տեղակալները, իրավական ակտերի նախագծերի կարգավորման ազդեցության գնահատման կազմակերպումը, նստաշրջանները և նիստերի տեսակները, դրանց անցկացման ընթացակարգերը, ինչպես նաև Մահմանադրության կամ դրանում փոփոխություններ կատարելու և հանրաքվեի դրվելիք օրենքի նախագծերի քննարկման ընթացակարգը, պետական բյուջեի քննարկումը և հաստատումը ԱԺ-ում: Ուսումնասիրվում են նաև արտասահմանյան մի շարք երկրների, մասնավորապես, ԱՄՆ, Ֆրանսիայի և ՌԴ օրենսդիր համակարգերն ու գործառնության առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. նորմաստեղծ գործունեության ձևավորման և զարգացման համաշխարհային փորձը,

1.2. ՀՀ ԱԺ պատգամավորի իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները,

1.3. իրավական ակտերի նախագծերի կարգավորման ազդեցության գնահատման կազմակերպումը,

1.4. ՀՀ Ազգային ժողովի նստաշրջանները, Ազգային ժողովի նիստերի տեսակները, դրանց անցկացման ընթացակարգերը,

1.5. Ազգային ժողովում օրենքի նախագծի քննարկման կարգը,

1.6. միջազգային իրավական և ներպետական իրավական համակարգերի փոխազդեցության հիմնական ուղղությունները,

1.7. նորմաստեղծ համակարգի գործառնության առանձնահատկությունները արտասահմանյան երկրներում:

2. կկարողանա

2.1. ուսումնասիրել օրինաստեղծ գործունեության հիմունքները, օրենսդիր մարմնի գործառնական հիմնադրույթները,

2.2. ներկայացնել օրենսդրական նախաձեռնության ընթացակարգերը, պառլամենտի իրավասությանը վերապահված հարցերի քննարկման ընթացակարգերը,

2.3. հետազոտել օրենսդիր իշխանության կառույցների և իշխանական այլ ինստիտուտների հարաբերությունների իրավական կարգավորումները թե Հայաստանի Հանրապետությունում, թե արտասահմանյան մի շարք երկրներում:

3. կտիրապետի

մեկ ուսումնական դասընթացի շրջանակներում կտիրապետեն իրավաստեղծ գործունեության հիմունքները, օրենսդրական գործընթացները, օրենքների ընդունման և կիրառման առանձնահատկությունները, նաև օրենսդիր մարմնի կազմակերպական-գործառնությանը հարցերը:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը		
		դասախոսություն	սեմինար, գործնական	ինքնուրույն
ԹԵՄ Ա 1	Իրավաստեղծ գործունեության հասկացությունը, էությունը և պատմական զարգացումը Հայաստանում:	3		4
ԹԵՄ Ա 2	Օրենսդիր իշխանությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: ՀՀ ԱԺ պատգամավորի իրավական կարգավիճակը:	3		5
ԹԵՄ Ա 3	Ազգային ժողովի մարմիններն ու կառուցվածքային տարրերը, գործունեության կարգը:	2		5
ԹԵՄ Ա 4	Ազգային ժողովի մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովները, ենթահանձնաժողովներն ու աշխատանքային խմբերը:	2		5
ԹԵՄ Ա 5	Կառավարության կողմից իրավական ակտերի նախագծերի կարգավորման ազդեցության գնահատումը:	2	1	5
ԹԵՄ Ա 6	ՀՀ Ազգային ժողովի նստաշրջանները և նիստերի տեսակները, դրանց անցկացման ընթացակարգերը:	3		5
ԹԵՄ Ա 7	Ազգային ժողովում առանձնացված օրինագծերի քննարկումն ու ընդունման ընթացակարգերը:	2		4
Թեմա	ՀՀ օրենսդիր մարմնի գործակցությունը ՀՀ	3		5

8	Նախագահի հետ:			
Թեմա 9	Ազգային ժողովի աշխատանքների կազմակերպման ապահովումը:	2	1	5
Թեմա 10	Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների օրենսդիր իշխանությունը:	3		5
Թեմա 11	Ֆրանսիայի պառլամենտական իրավունքի հիմունքները:	2		5
Թեմա 12	Ռուսաստանի Դաշնության օրենսդիր համակարգը և պալատների փոխգործակցությունը:	2	1	5
	Ընդամենը՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ			

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից մեկն անցկացվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատուսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

Հարակից ծրագրերի ընտրովի դասընթացներ

06/M23. ՀՀ ազգային անվտանգության իրավական և ռազմավարական հիմունքները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակն է մագիստրանտին.

Ա. ծանոթացնել ԱԱՌ-2007-ի և ԱԱՌ-2020-ի դրույթներին,

Բ. ներկայացնել ՀՀ անվտանգության ռազմավարությունները՝ արտաքին ու ներքին քաղաքականության տեսանկյուններից,

Գ. նրա ուշադրությունը հրավիրել գեոքաղաքական ու քեռոազմավարական մի քանի հիմնահարցերի վրա, այդ թվում՝ տարածաշրջանում իրավիճակի, հարևան և ռազմավարական գործընկեր պետությունների ու կազմակերպությունների հետ համագործակցության սկզբունքների: (Ծրագիրը նաև կնպաստի մագիստրանտի՝ այսօրվա և վաղվա աշխարհի ընկալմանը և իրավունքի զարգացման ներքո անվտանգության ապահովման գործիքների ծանոթացմանը:)

Կրթական արդյունքները.

▪ **Կիմանա**

Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ապահովման հիմնական ուղղությունները

▪ **Կկարողանա**

Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ապահովման հիմնական ուղղություններն ընկալելով՝ ինքնուրույն որոշել անհատի, հասարակության և պետության շահերի՝ որպես ազգային շահերի հիմնական շրջանակը

▪ **Կտիրապետի**

Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության իրավական և ռազմավարական ապահովման հիմունքների մասին գիտելիքներին
Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		դասա-խոսու-թյուն	սեմինար, գործնական	ինքնու-րույն	
ԹԵՄԱ 1	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ	6		8	Կտիրապետի ազգային անվտանգության ապահովման իրավական բաղադրիչի մասին գիտելիքներին
	Ա. Իրավունք և անվտանգություն, իրավունք և ռազմավարություն, իրավաբանական գործնական նշանակությունը Բ. Իրավական ապահովման առաջին, երկրորդ և երրորդ քայլերը Գ. «Սահմ.—օրենք—ենթաօր. ակտ» շղթան				
ԹԵՄԱ 2	ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԳԵՆԵԶԻՍԸ ԵՎ ԷՎՈԼՅՈՒՑԻԱՆ	4		8	Կիմանա «անվտանգություն» հասկացության բովանդակության շրջանակը, կկարողանա ընդգծել կապը անվտանգության տարրերի հետ
	Ա. Ի՞նչ է անվտանգությունը, ո՞րն է իրավունքի հետ դրա հարաբերակցությունը Բ. Գեո/քաղաքականություն և ռազմավարություն, միջազգային, տարածքաշրջանային և ազգային անվտանգություն, Գ. Ազգային անվտանգության ռազմավարության իրագործման երաշխիքներ. միայն իրավական, թե՛ նաև ռազմավարական				
ԹԵՄԱ 3	ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ. ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐ՝ ՈՒՂՂՎԱԾ ՆՐԱ ԴԵՄ	4		8	Մագիստրանտը կկարողանա տարբերել անվտանգության սպառնալիքները, կիմանա դրանց դիմագրավման ուղղությունները
	Ա. Որո՞նք են մեր ազգային շահերը Բ. Որո՞նք են ա/ա հիմնական արժեքները Գ. Ինչպիսի՞ն են սպառնալիքները				

ԹԵՄԱ 4	ՆԵՐՔԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՈԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	6		8	Մագիստրանտը կկարողանա տարբերել անվտանգության ռազմավարական ուղղությունները, կիմանա պետապարտի գործառույթները
	Ա. Արդյունավետ պետական կառավարում, բանակաշինություն, ազատական տնտեսություն, կյանքի նոր որակ և բարոյահոգեբանական մթնոլորտ Բ. Հավասարակշռություն, փոխլրացում, նախաձեռնողականություն. Հանրապետության երեք նախագահների արտաքին քաղաքականությունը Գ. Համաշխարհային և տարածաշրջանային ներգրավվածություն				
ԹԵՄԱ 5	ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ	4		10	Մագիստրանտը կկարողանա հասկանալ ՌԴ-ի հետ կապերի նրբությունները
	Ա. ՌԴ. գերտերություն՝ն. չափանիշները Բ. Կովկաս, «մերձավոր արտերկիր» Գ. Հայկական համայնքը ՌԴ-ում, Հայաստանի ռուս համայնք				
ԹԵՄԱ 6	ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ	4		8	Մագիստրանտը կկարողանա հասկանալ ԱՄՆ-ի հետ կապերի նրբությունները
	Ա. ԱՄՆ. գերտերություն՝ն. չափանիշները Բ. Հարավային կովկաս, Մեծ Մերձավոր Արևելք Գ. ԱՄՆ հայկական համայնք, լրբինգ				
ԹԵՄԱ 7	ՆՈՐ ԵՎՐՈՊԱ	4		8	Մագիստրանտը կկարողանա հասկանալ ԵՄ-ի հետ կապերի նրբությունները
	Ա. ԵՄ. պետություն, թե՛ տնտեսական միություն Բ. Եվրոպականացում, «վերադա՛րձ դեպի մեր արմատները» Գ. Եվրոպայի հայ համայնքը				
Ընդամ ենը	90 ժամ, 3 կրեդիտ				

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացում,
- գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների միջինացում,
- գնահատման գործիքներ՝ յուրաքանչյուր ստուգման համար 4 միավորանոց սանդղակ և գիտելիքների, ակտիվության, ինքնուրույն աշխատանքների կատարման մակարդակ, հաճախումների բաղադրիչներ:

Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթացներ

15/M48. Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտի հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

ուսանողներին զինել տեսական գիտելիքներով, գործնական հմտություններով, ճիշտ հիմնավորված տրամաբանելու, գործունեության ընթացքում օգտվելու նորմատիվ իրավական փաստաթղթերից իր ապագա մասնագիտության սոցիալական նշանակությունը գիտակցելու ունակությամբ, կազմակերպչական կառավարչական որոշումներ առաջարկելու կարողությամբ և դրանց համար պատասխանատվություն կրելու պատասխանատվությամբ:

Կրթական արդյունքները.

Գիմանաճ Ֆինանսական վերահսկողության և աուդիտի համակարգի մասին, ինչպես նաև աուդիտորական ստուգումների դերն ու նշանակությունը հաշվապահական հաշվետվության արժանահավատության ապահովման գործում:

Կարողանան ինքնուրույն իրականացնել ֆինանսական վերահսկողություն, կազմել աուդիտորական եզրակացություն, ճիշտ գնահատել աուդիտորական ռիսկն ու էականությունը, ստուգվող կազմակերպության հետ համատեղ բացահայտելու նրա գործունեության հիմնախնդիրները, ինքնուրույն ընտրելու իր աշխատանքի ձևերն ու մեթոդները, ելնելով նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջներից:

Գտիրապետեն տեսական և գործնական գիտելիքների հաշվետու ձեռնարկությունների դրանց պոտենցիալ գործընկերների, հարկային, իրավապահ կամ պետական մարմինների տնտեսահարաբերությունների կարգավորման վերաբերյալ, ինչը կամփոփվի աուդիտորական եզրակացության մեջ, որը կնպաստի անհրաժեշտ ներդրումների և վարկային ռեսուրսների ներգրավմանը:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապրաբներ ի տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դաս սա խո սո ւթ յո ւն	Սեմ ինա ր, գոր ծնա կան	Ինք նու րու յն	

	ՆԵՐԱՆՈՒ ԹՅՈՒՆ	2	1	6	Կիմանա վերահսկողության որպես կառավարման ֆունկցիայի անհրաժեշտության մասին, օբյեկտի ստուգման և վերահսկողության պարամետրերից շեղումները հայտնաբերելու, վերահսկող օբյեկտի վարքագիծը ճշգրտելու ուղղությանամբ: Կտիրապետի կազմի անֆին-կան և տնտ-կան պրտնցիալի օգտագործման ձևերին հետազայում անխափան գործելու ուղղությանամբ:
Թե մա 2	Հաշվապահ ական հաշվաման համակարգը, առարկան ու մեթոդը	2	1	5	Կիմանա աուղիտի առարկայի նշանակության և ինդիկատորի մասին, կծանոթանա նրա նորմատիվային համակարգին: Կտիրապետի հաշվան հաշվաման և աուղիտի միծագային ստանդարտներին և կկարողանա կիրառել աուղիտի ընթացքում:
Թե մա 3	Աուղիտի համակարգի դասակարգումը	2	1	6	Կիմանա աուղիտի համակարգի դասակարգման հիմունքները, տեսակները, կտիրապետի «Աուղիտրական գործունեության մասին» օրենքի պահանջներին:
Թե մա 4	Աուղիտոր րի որակավորումը, աուղիտորական գործունեության բարոյական նորմերը	2	1	6	Կիմանա աուղիտորներ որակավորման պահանջներին, վկայական ստանալու ընթացակարգի, մասնագիտական վարքագծի կանոններին, սկզբունքներին, դրանքխախտելու և պատասխանատվության մասին: Կտիրապետի աուղի-կան գործունեության բարոյական նորմերին և կանոններին և կղեկավարվի ՀՀ սահմանադրության և այլ իրավականակտերի պահանջներով:

<p>Թեմա 5</p>	<p>Առև դիտորական ծառայությունները հրակա-նացման և իրականացվողումը</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>6</p>	<p>Կիմանա առև դիտորական գործունեությունը, առև դիտորակի արդյունավետությունը - թյան, իրականացվող ստանալու, դրանից գրկվելու, առև դիտորի հրավորները և պարտականությունները վերաբերյալ պահանջվող խնդիրները, ստուգվող կազմյան հրավորները և ներկայացվող պահանջները: Կկարողանա հրագործել օրենքով հրեն վերապահված հրավասությունները:</p>
<p>Թեմա 6</p>	<p>Վերահսկվող սուբյեկտի նախնական գնահատականը</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>Առև դիտորը տնտեսվարողի հետ ծանոթանալուց հետո կարող է կարծիք կազմել և գնահատել ստուգվողի գործունեությունը վերաբերյալ և համաձայնեցնել առև դիտորական առաջարկանքի պայմանները: Տիրապետելով առև դիտորական ապացույցներին, ինչպես նաև կազմյան անձանց ներգրավելու հնարավորությունը, կկարողանա կազմել նամակ-պարտավորագիրը ներգրկել փորձագետի և օգտվել նրա աջակցությունից:</p>
<p>Թեմա 7</p>	<p>Առև դիտորական ստուգման պլանավորումը</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>6</p>	<p>Կիմանա ստուգման փուլերի, ընդհանուր պլանի և ծրագրի բովանդակությունը, էականությունը և շանակությունը: Կտիրապետի առև դիտորական ռիսկի գնահատմանը, տեսակներին, էականությունը մակարդակին, ուսումնասիրելով էականությունը թե ընդհանուր, թե առանձին հաշվներին մնացորդները բացահայտելու առումով:</p>

<p>Թեմա 8</p>	<p>Առև դիտորակ ան ապացույցներ, առև դիտի փաստաթղթավորումը</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>6</p>	<p>Կծանոթանա առև դիտորակ ան ապացույցներին Ե ու թյան, նշանակու թյան, տեսակներին, տեղին և ժամանակին լինելու պահանջներին: Կտիրապետի ընթացակարգերին և ապացույցներ հավաքելու մեթոդներին, միջազգային ստանդարտներով պահանջվող պայմաններին, ինչպես նաև առև դիտի փաստաթղթավորումները:</p>
<p>Թեմա 9</p>	<p>Առև դիտորակ ան եզրակացություններ և նրան ներկայացվող պահանջները</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>6</p>	<p>Կիմանահաշվապահակ ան հաշվետվություն շեղումներին, դրանց տեսակներին զննատման, առև դիտորակ ան եզրակացություն կառուցվարքի բովանդակություն և տեսակներին մասին: Կտիրապետ եզրակացություններ կայացվող պահանջներին, տրվող զննատակ աններին:</p>
<p>Թեմա 10</p>	<p>Առև դիտի անցկացման մեթոդիկան և առև դիտ</p>	<p>3</p>	<p>1</p>	<p>6</p>	<p>Կիմանա առև դիտի իրակ անացման մեթոդներին անհրաժեշտություն և մասին, կծանոթանահաբաժիններին և հաշիվներին առև դիտորակ ան ստուգման մեթոդներին, անալիտիկ հաշվառման ռեգիստրներին կազմին և հի հաշվետվություններ կազմելու ժամանակ թույլ տված բնորոշ սխալներին, առև դիտի անցկացման առանձնահատկություններին SS կիրառման պայմաններում: Կտիրապետի առև դիտորակ ան ստուգման հիմնական ուղղություններին:</p>
	<p>Րակ ան ստուգման հիմնական ուղղությունները</p>				
<p>Ընդամենը՝ 90 ժամ, 3 կրեդիտ</p>					

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

<p align="center">ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ</p>	<p>Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախում, միջև 2 միավոր)</p> <p>Բաղադրիչ 2- 20% (ընթացիկ 1, միջև 4 միավոր)</p> <p>Բաղադրիչ 3- 20% (ընթացիկ 2, միջև 4 միավոր)</p> <p>Բաղադրիչ 4- 50% (Եզրափակիչ, միջև 10 միավոր)</p>	
<p align="center">ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՆԴԱԿ</p>	<p>Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը</p>	<p>Գնահատման ավանդական եղանակը</p>
	18 - 20	Գերազանց
	13 - 17	լավ
	8 - 12	բավարար
	0 - 7	անբավարար
	7.5 - 20	ստուգված
	< 7.5	չստուգված
<p align="center">ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ/ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>	<p>1-ին միջանկյալ քննություն -</p> <p>2-րդ միջանկյալ քննություն -</p> <p>Եզրափակիչ քննություն -</p> <p>Դասերի մասնակցություն և ակտիվություն -</p>	

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ
ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ (առկա, 1,5 տարի ուսուցմամբ)

ՄԱՏԱՍՏՐՈՄԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ « _____ »

Ուսանող _____ Ընդունվել է մագիստրատուրա

 ազգանուն _____, 20__ թ.

 անուն, հայրանուն _____

Նախորդ որակավորումը _____ Շնորհված նախորդ որակավորումը _____

 մասնագիտությունը _____

 մասնագիտացումը _____, 20__ թ.

 ավարտած բուհը _____

Մագիստրոսական _____ «Շնորհված է մագիստրոսի որակավորում»:

 մասնագիտությունը _____, 20__ թ.

 մասնագիտացումը _____

«Ուսանողի ուսումնառության անհատական ծրագիրը ստուգված է»:

Ուսումնական խորհրդատու՝ _____ Ծրագրի ղեկավար՝ _____

 ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում _____ ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում _____

 ստորագրություն _____ ստորագրություն _____
 _____, 20__ թ. _____, 20__ թ.

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ (72 կրեդիտ)					
Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ			(առնվազն 6 կրեդիտ)		
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ			Կրեդիտը / Գնահատ.	Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում			3		Ա
Հետազոտության մեթոդներ			3		Ա
Լրացական դասընթացներ			(0 կրեդիտ)		
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ			Կրեդիտը / Գնահատ.	Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի
Անգլերեն			0		Ա
Տիրոջսային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ			(40 կրեդիտ)		
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ			Կրեդիտը / Գնահատ.	Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ N _____

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր Գրանցման № _____ « » _____ 20 թ.

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն
ՄՏԱ080212029	Ավանեյան Ռեգինա Համլետի
Մասնագիտություն (մասնագիտացում)	
080200 Կառավարում	

1-ին կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն/ 1	-	Ստ.	-
05/M02	Տեղեկատ. տեխն. մասնագիտ. հետազոտություններում	3	Լավ	15
16/M01	Հետազոտության մեթոդներ	3	Լավ	15
XX/MXX	Դասընթաց – 1	3	Բավ.	10
XX/MXX	Դասընթաց – 2	3	Բավ.	11
XX/MXX	Դասընթաց – 3	4	Գեր.	19
XX/MXX	Դասընթաց – 4	4	Բավ.	10
XX/MXX	Դասընթաց – 5	4	Լավ	13
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք-1	2	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտական ղեկ. սեմինար 1	4	Ստ.	-
Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ	
30	24	321	13.75	

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
30	24	321	13.75

2-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն/ 2	-	Ստ.	-
XX/MXX	Դասընթաց – 6	3	Լավ	17
XX/MXX	Դասընթաց – 7	3	Բավ.	8
XX/MXX	Դասընթաց – 8	3	Գեր.	20
XX/MXX	Դասընթաց – 9	4	Գեր.	19
XX/MXX	Դասընթաց – 10	3	Լավ	13
XX/MXX	Դասընթաց – 11	4	Բավ.	8
XX/MXX	Դասընթաց – 12	4	Լավ	14
XX/MXX	Գիտական ղեկ. սեմինար 2	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 1	4	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	24	351	14.63

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
60	48	672	14

3-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XX/MXX	Դասընթաց – 13	3	Գեր.	18
XX/MXX	Դասընթաց – 14	4	Լավ	17
XX/MXX	Գիտական դեկավարի սեմինար 3	2	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտամանկավարժական պրակտիկա /Արտադրական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 3	6	Ստ.	-
XX/MXX	Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	15	Գեր.	18
Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ	
36	22	394	17.91	

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
96	70	1066	1523

Ամփոփիչ արդյունքներ			
Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունարար վարկանիշային միավորներ	Արդյունարար ՄՈԳ
96	70	1066	15.23

**ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՋԸ
ԱՆՎԱՎԵՐ Է ԱՌԱՆՑ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՆԻՔԻ**

Տեսուչ _____

Ամբիոնի վարիչ _____

Ուս. մասի պետ _____

Հավելված 4

ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՑԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Ուսանող՝

Ազգանուն, անուն, հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Թեզի թեմա _____

Գիտական դեկավար _____

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ. կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն, անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոն _____

Թեզի գնահատման արդյունքներն ըստ սահմանված

որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի կազմը	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական	Ստորագրու-
-----	--------------------	--	------------

	(ազգանուն, անուն)	չափանիշների				թյուն
		1	2	3	4	
Գնահատման միջին միավորը						

Գնահատման միջին արդյունքներն ըստ որակական չափանիշների

Թիվ	Որակական չափանիշ	Գնահատման միավորի սահմանված չափաքանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահատականը
1	Թեմայի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը	2			
2	Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	6			
3	Ձևակերպման որակը(շարադրանքը և ձևավորումը)	4			
4	Թեզի հրապարակային պաշտպանությունը	8			

Գնահատականն ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	
Գնահատականը	

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովը որոշում է՝

Մագիստրոսի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

Շնորհել/Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _____

(ստորագրություն)

Հավելված 5.

ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքների համապատասխանությունը ՈԱՇ-ի բնութագրիչներին ըստ ձևաչափի

ՄԿԾ-ի ստանդարտային փոփոխությունները	ՈԱՇ-ի բնութագրիչներ											ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքների գնահատան միջակ
	Բնութագրիչ 1 Դրանքում է խոսք մտածողական գիտելիքի առաջնությունը և անհատական արժեքների վերաբերյալ որքան մասնավորապես սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 2 Դրանքում է անկողնային քննարկումը և հարցերի պատասխանումը անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 3 Մտազոտ է կրթական հարցերի ցանկում և խոսքի արժեքների վերաբերյալ, մտածողական և կամ միջնակարգական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 4 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 5 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 6 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 7 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 8 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 9 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 10 Ունակ է գիտելիքի և կրթական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 11 Ունակ է կրթական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	
ՈՒՂ 1 Ունակ է կրթական և կրթական գիտելիքի և կրթական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	x	x										Միջակացրված քննարկում, կրթական քննարկում:
ՈՒՂ 2 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	x	x										Միջակացրված քննարկում, կրթական քննարկում, անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:
ՈՒՂ 3 Ունակ է կրթական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:	x	x										Մտազոտ, անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:
ՈՒՂ 4 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:			x	x	x	x	x					Միջակացրված քննարկում, կրթական քննարկում, անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:
ՈՒՂ 5 Ունակ է կրթական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:			x	x	x	x		x				Միջակացրված քննարկում, կրթական քննարկում, անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:
ՈՒՂ 6 Ունակ է կրթական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:									x		x	Միջակացրված քննարկում, կրթական քննարկում, անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:
ՈՒՂ 7 Ունակ է կրթական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:										x		Միջակացրված քննարկում, կրթական քննարկում, անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:
ՈՒՂ 8 Մտազոտ է կրթական մտածողական և կրթական մտածողական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:										x	x	Միջակացրված քննարկում, կրթական քննարկում, անհատական արժեքների և սպասվում է հետազոտության արդյունքները:

Հավելված 6.

ՄԿԾ-ի դասընթացների վերջնարդյունքների համապատասխանությունը վերջնարդյունքներին, դասավանդման և գնահատման մեթոդներին

Դասընթացի անվանումը	Դասընթացի մասնագետը	Օլորի վերջնարդյունքներ										Դասընթացի և առարկայի միջակայք		Գնահատման մեթոդներ										
		Վերջնարդյունքի ձևաչափի ապահովման մեթոդները										Լուսավորչական արդյունքներ	Մշակութային արդյունքներ											
		ՈՒՍ 1 Ինքն ինքնազննող խոր և համահարգանք վերաբերյալ իրավունքի տեսլականի և արժանատիության փոփոխումը, վերջնական թաղանթի իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 2 Կարող է կիրառել իրավունքի հիմնարար փաստերը, սկզբունքները և տեսությունները	ՈՒՍ 3 Ինքն իրավապահության հարցերի վերաբերյալ մասնագիտությունների ընկալում	ՈՒՍ 4 Կարող է գնահատել իրավական գործընթացների արդյունավետությունը և արժանահամարժեքությունը և հետազոտել դրանք	ՈՒՍ 5 Ինտուիցիայի և բանավոր կիրառման հետազոտության արդյունքները	ՈՒՍ 6 Ինտուիցիայի և բանավոր կիրառման հետազոտության արդյունքները	ՈՒՍ 7 Ինքն իրավապահության գործընթացի և հետազոտության արդյունքները	ՈՒՍ 8 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 9 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 10 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները				ՈՒՍ 11 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 12 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 13 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 14 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 15 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 16 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 17 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 18 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 19 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	ՈՒՍ 20 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները
ԴՎ 1 Պետության և իրավունքի տեսլական	32	x											32	0	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 2 Մասնագիտական օտար լեզու/տեղեկներ/	64		x					x					64	0	Մտազուգը									
ԴՎ 3 Մասնագիտական օտար լեզու/տեղեկներ/	64		x					x					64	0	Մտազուգը									
ԴՎ 4 Մասնագիտական օտար լեզու/տեղեկներ/	64		x					x					64	0	Մտազուգը									
ԴՎ 5 Համահարգանքի տեսլականի և արժանատիության իրավունք	120	x								x	x		32	88	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 6 22 ն արտասահմանյան երկրներին կառավարման համակարգը	90		x			x				x			32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 7 Իրավունքի արդյունքների արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	90	x									x		32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 8 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	90					x					x	x	32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 9 Իրավունքի արդյունքների արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	90	x						x					32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 10 22 հարկային իրավունք	90				x								32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 11 22 մաթեմատիկա իրավունք	90				x								32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 12 Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների մասնագիտական հետազոտության արդյունքների արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	90		x					x					32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 13 Մասնագիտական օտար լեզու/տեղեկներ/ 2/	64		x					x					64	0	Մտազուգը									
ԴՎ 14 Մասնագիտական օտար լեզու/տեղեկներ/ 2/	64		x					x					64	0	Մտազուգը									
ԴՎ 15 Մասնագիտական օտար լեզու/տեղեկներ/ 2/	64		x					x					64	0	Մտազուգը									
ԴՎ 16 Քաղաքացիական ծառայության իրավունքի կարգավորումը 22-ում	90					x					x		32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 17 Օլորի վերջնարդյունքի արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	90					x				x	x		32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 18 22 գործարարական իրավունք	90								x		x		32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 19 Մասնագիտական վերահսկողական 22-ում	90	x								x	x		32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 20 Պատվան հատվածի իրավունք	90					x						x	32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 21 22 քաղաքացիական իրավունք	90												32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 22 Հարկատվական հաշվառում և արտադրիկի հիմնարար	90				x								32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 23 Վարչապետության կազմակերպման և վարչական վարչություն	90	x									x		32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 24 22 քաղաքացիական իրավունք և համարակից	90					x					x		32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									
ԴՎ 25 22 արդյունավետության և արժանահամարժեքության գնահատման հարցերի վերաբերյալ իրավունքի մոտեցումները	90				x					x			32	58	Միջակայքի քննություն, երազմակցի քննություն									